

meridian

Zákaznický magazín JLV, a. s. | JLV Customer Magazine

**150 LET PRAŽSKÉHO
HLAVNÍHO NÁDRAŽÍ**
**150TH ANNIVERSARY
OF PRAGUE MAIN
RAILWAY STATION**

—
 Spisovatel je
 doma i ve vlaku

**JAROSLAV
RUDIŠ**

The writer is on
 the train like at home

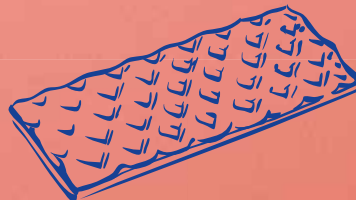
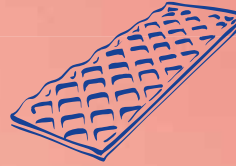
—
**HRADY A ZÁMKY JSOU
PŘÍSTUPNÉ I V ZIMĚ**
**CASTLES AND
CHATEAUX ARE
ACCESSIBLE EVEN IN
WINTER**

—
**SLADKOSTI
ČESKÉ KUCHYNĚ**
**SWEETS OF
CZECH CUISINE**

PO PŘEČTENÍ ČASOPIS
 PROSÍM VRAŤTE!
 PLEASE RETURN
 AFTER READING!



Manner
SI PROSTĚ ZAMILUJETE



ODMĚŇ SE, ZASLOUŽÍŠ SI TO!





Vážený cestující, milí hosté, držíte v rukou zimní číslo časopisu Meridian, který Vás doprovází při cestách s ČD, jež jsou spojeny s gastronomickými službami JLV, a. s.

Dnešní titulní tvář je spisovatel Jaroslav Rudiš, o kterém se v poslední době hodně mluví nejen v České republice, ale také v německy mluvících zemích. Píše úspěšně německy, přestože je rodilým Čechem, a jeho knihy poutavě otvírají nekonvenční formou staletou česko-německou historii. Z mého pohledu je potěšující v jeho knihách všudypřítomná železnice jako fenomén doby minulé, přítomné (jistě i budoucí), ale také připomínka železniční gastronomie, která je s touto formou cestování spojená.

Navazující rozhovor s velvyslancem Německa v ČR Andreasem Künnem také doplňuje, že v současné Evropě nejde o národnosti, ale o kulturu a přátelské vztahy, které nás spojují. A tak jsem ze srdce rád, že už nás nikdo nenutí jako dříve za socialismu rozdělovat Němce na hodné (východní) a ty zlé (západní). Dnes jsme prostě dobří sousedé.

Další články Vás jistě namotivují k cestování za krásami Německa i Česka. A ti, kteří mají rádi gastronomii s pivem, zřejmě ocení doporučení od CzechTourismu, podle kterého si mohou snadno naplánovat pivní trasy po ČR. Inspirací Vám mimo jiné může být i čerstvě natočené české pivo přímo zde na palubě vlaku.

Určitě Vám pak cesta bude ubíhat rychleji a obvykle zamračený zimní čas bude o něco veselejší.

Přeji Vám šťastnou cestu!
„S námi cesta chutná“.

Dear passengers, dear readers, you are holding the winter issue of Meridian magazine, which accompanies you on your journeys with Czech Railways, the railway operator connected with the gastronomic services of the company JLV, a. s.

Today's title face is the writer Jaroslav Rudiš, who has been talked about a lot lately not only in the Czech Republic, but also in German-speaking countries. Although he is a native Czech, he writes successfully in German and his books reveal grippingly the centuries-old Czech-German history in an unconventional way. From my point of view, what is gratifying about his books is the ubiquitous presence of the railway as a phenomenon of the past, present and certainly the future, as well as a reminder of railway gastronomy, which is associated with this form of travel.

The follow-up interview with Andreas Künn, the German Ambassador to the Czech Republic, also adds that in today's Europe it is not a matter of nationalities, but of the culture and friendly relations that unite us. Therefore, I am heartily glad that no one forces us to divide the Germans into the good ones (eastern) and the bad ones (western) anymore as before, under socialism. Today we are just good neighbours.

Other articles will surely motivate you to travel to see the beauties of Germany and the Czech Republic. And those who like gastronomy with beer will probably appreciate the recommendations of CzechTourism – the Czech Tourism Authority, following which they can easily plan beer routes in the Czech Republic. Among other things, an inspiration for you could be fresh Czech beer on tap right here on board of the train.

Then, the journey will definitely seem shorter and the usually cloudy winter time will feel a bit more cheerful.

Have a pleasant journey!
‘The journey tastes great with us.’

**Váš / Best regards,
BOHUMÍR BÁRTA**

Generální ředitel JLV, a. s.
General Manager of JLV

JLV S NÁMI
CESTA
CHUTNÁ | THE WAY
IS TASTIER
WITH US



PRAVIDELNÉ DESTINACE LŮŽKOVÝCH, LEHÁTKOVÝCH A JÍDELNÍCH VOZŮ JLV REGULAR DESTINATIONS OF JLV SLEEPING, COUCHETTE AND DINING CARS

- jídelní vozy JLV | JLV restaurant cars
- SuperCity (Pendolino)
- railjet
- lehátkové a lůžkové vozy JLV | JLV couchettes and sleeping cars



6 | 10

Jaroslav Rudiš:

Doma jsem i ve vlaku

Jaroslav Rudiš: On the train like
at home



14 | 18

Vzájemné vztahy? Jako nikdy
v minulosti

Our relations? Good as never
before...



24 | 28

Zajímavosti pražského
hlavního nádraží

Interesting facts about Prague
Main Railway Station

34 | 35

Sladké mámení
Dream desserts

52 | 54

Na hrady a zámky i v zimě
Visit castles and chateaux
even in winter

Zákaznický magazín JLV, a. s. | JLV Customer Magazine 3/2021

Vychází v prosinci 2021 | December 2021 Edition – *Volně neprodejné* | Not for sale

Vydává

Issued by

JLV, a. s., Chodovská 228/3
141 00 Praha 4-Michle
IČ: 45272298
DIČ: CZ45272298

Generální ředitel

General Manager

Bohumír Bárta
Tel.: +420 271 003 213
www.jlv.cz

MK ČR E 17561
ISSN 1802-7857

Vydavatelský servis

Publishing Service

Space 4U, s. r. o.
Ortenovo náměstí 1524/36
170 00 Praha 7-Holešovice

www.space4u.cz

Jednatel

Company Director

David Mikula

Šéfredaktor

Editor in Chief

Aleš Pohořal
a.pohoral@space4u.cz

Inzerce

Advertising

Dagmar Trávníčková
d.travnickova@space4u.cz
+420 606 631 091

Grafická úprava – koncept

Graphic Design – concept

Filip Prokeš

Redakční rada

Editorial Board

Karolína Slezáková,
Martin Janura,
Petr Pospíšil,
Václav Rubeš,
Jan Valeš

Překlad/Translation

Elena Caraus

DTP

Růžolící chrochtík, spol. s r. o.
Komenského 1100
252 30 Řevnice

Fotografie na titulní straně

Cover photo

Jiří Teper

*Vydavatel neručí za obsah
PR článků a inzerátů
The publisher does not
guarantee the contents of PR
articles and advertisements*



ROZHOVOR

JAROSLAV RUDIŠ: DOMA JSEM I VE VLAKU

text: Václav Rubeš,
foto: Pavel Peterka, Jiří Teper,
Peter von Felbert, Margret
Kirsch, Piper Verlag,
archiv Jaroslava
Rudiše

Paří mezi autory, kterým není cizí rytmus moderního světa se svou rychlostí a progresivitou, v jeho dílech se ale čtenář může opřít o hodnoty, které jsou tady po celé věky. Od mládí je v pohybu mezi rodným Českem a Německem, kde žije a tvoří, nebo Rakouskem, kde má v posledních letech také pracovní povinnosti. Jaroslav Rudiš chtěl být strojvedoucím, místo toho se ale stal úspěšným a oceňovaným spisovatelem. Na vlaky ale nezanevřel, spíše naopak. Staly se do značné míry jeho domovem při cestách Evropou i hledáním inspirace pro další díla.





Ve Wikipedii se o vás píše, že jste mimo jiné pracoval jako DJ, hotelový portýr a manažer punkové skupiny. Na které z těchto angažmá vzpomínáte nejraději a proč?

No hlavně jsem chtěl být strojevedoucím, ale bohužel jsem dostal brýle, a tak jsem se k dráze nedostal. Ale přece jen nějak srdcem jsem nádražákem. Ale samozřejmě tahat se s punkovou kapelou po klubech bylo taky zajímavé. Nejezdili jsme vlakem, ale starou škodovkou. Byla to jízda. Ta kapela se jmenovala Freak Parade a myslím, že ty písničky jsou pořád skvělé. Myslím, že to všechno pak ovlivnilo mé knihy *Nebe pod Berlínem* a *Konec punku v Helsinkách*, které se kolem hudby a punku točí. Stejně, jako mě moje práce v jednom starém libereckém hotelu později inspirovala k románu *Grandhotel*.

Kdyby váš literární debut v podobě knihy *Nebe pod Berlínem* nezaznamenal takový úspěch a ocenění, psal byste dál? Jak vás ovlivnilo, že šlo o trhák?

Asi ano. Mě prostě psaní baví. Pořád někdo něco někde vypráví a já mám potřebu to zachycovat a vyprávět dál. Většina mých knih má nějaký reálný základ. Ale s tím, že *Nebe pod Berlínem* zaznamená takový úspěch, jsem nepočítal. Dodnes se tahle knížka docela dobře prodává.

Do řady vašich děl se výrazně otiskla železnice a je zcela evidentní, že vám nechybějí nejen znalosti technické a provozní stránky, ale také specifické železniční subkultury. Kde je původ vašeho ovlivnění tímto oborem? Vytvírá se nějak dál?

Pocházím z železničářské rodiny. Můj děda byl výhybkář, můj strýc výpravčí, můj bratranec strojevedoucí. To mě určitě ovlivnilo. „Fírou“ jsem se nestal, ale vystudoval jsem vedle němčiny i historii. A vlaky jsou s moderními dějinami střední Evropy hodně propojené. A tak vlaky a koleje propojují i mé psaní. V *Nebe pod Berlínem* jsou to vlaky metra, v románu *Potichu pražské tramvaje*, v románu *Winterbergova poslední cesta*, který jsem napsal německy a nyní vyšel česky, vyráží můj skoro stoletý hrdina z Berlína vlakem po stopách jeho první lásky až do Sarajeva. A přitom cestuje i do hlubin dramatických dějin střední Evropy.

Vlakem cestujete často a vaše profily na sociálních sítích vydávají svědectví o tom, že si to velmi užíváte, hlavně v jídelním voze. Jaký je váš recept na radostné cestování vlakem?

Nechat se unášet. Rád cestuji jen tak, bez cíle. Jako někdo jiný jde na procházku do lesa, já si sednu do vlaku a jedu. A hodně rád mám právě jídelní vozy. Když do něj nasednete, už jste vlastně v té zemi, do které jedete. Žiju dnes hlavně v Berlíně, a když mám chuť na českou kuchyni, nasednu na české eurocity

a jedu třeba na otočku do Hamburku. Cestou tam si dám pozdní snídani. Cestou zpátky svičkovou a řízek. A samozřejmě pivo. Myslím, že naše jídelní vozy patří k absolutní evropské špičce. Jsem tu vlastně už dlouho štamgastem.

Na začátku října jste byl oceněn německým prezidentem Záslužným řádem Spolkové republiky Německo za přínos ke sblížení Němců a Čechů. Byla a je vaše tvorba motivována tímto aspektem, nebo jde jen o „vedlejší produkt“?

Na tohle jsem vůbec nemyslel. Mě prostě zajímají příběhy. Dlouho jsem žil v Liberci a zakopával tam i o ty zapomenuté česko-německé historky a historie a pak o tom začal psát. Tak to nějak postupně celé vzniklo. Z vyznamenání mám velkou radost. Je to pocta.

Kde se cítíte doma? V Česku, v Německu, nebo v Rakousku (Švýcarsku)?

Trvalá bydliště mám dvě, v Lomnici nad Popelkou, odkud pocházím, a v Berlíně, kde dnes trávím vět-

Záslužný řád Spolkové republiky Německo je velkým vyznamenáním pro spisovatele.

The Order of Merit of the Federal Republic of Germany is a great honour for the writer.





V Německu jsou Rudišova díla nabízena ve známých knihkupectvích, např. Anagramm v Berlíně.

In Germany, works of Jaroslav Rudiš are sold in well-known bookshops, such as the Anagramm bookshop in Berlin.

šinu času. Doma jsem ale možná opravdu hlavně ve vlaku, někde mezi Berlínem, Prahou a Českým rájem.

Patříte ke spisovatelům, kteří jen dokončí knihu, hned by ji napsali celou znovu a jinak, nebo si za svými díly stojíte?

Ne. Vůbec. Spíš chci hned psát něco dál. Knihu, divadelní hru, prostě něco.

Existuje železniční destinace nebo traťový úsek, který prostě nemůžete vynechat, i kdyby to autem nebo letadlem bylo rychlejší nebo i levnější?

Těch tratí je hodně. Mám hodně rád vlaky na trati Hamburk–Berlín–Praha–Bratislava–Budapešť. To je nádherná cesta do srdce Evropy. A v Břeclavi lze přeskočit na vlak do Vídně a jet pak dál přes Lublaň až do Terstu. To je taky sen. O tom všem píšu v úplně nejnovější knize, která právě vyšla německy a chystá se taky český překlad. Jmenuje se Gebrauchsanweisung fürs Zugreisen, Návod k cestování vlakem.

Co ještě Jaroslav Rudiš ve svých knihách neřekl, ale cítí, že to říct musí?

Doufám, že toho je ještě hodně. Ale zase na druhé straně, kdybych už nic nenapsal, asi by se svět taky nezbořil. Dovedu si představit i jezdit jen vlakem sem a tam a na nic nemyslet. Jen nesmí někdo začít v jídeláku něco vyprávět. To mám hned potřebu psát. ○

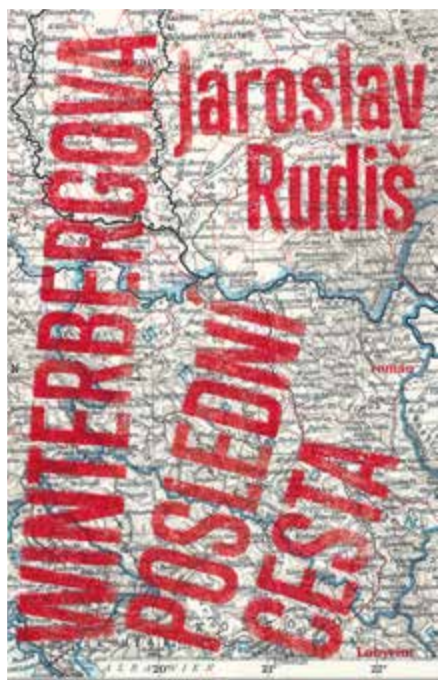
S velvyslancem Německa v České republice Andreasem Künnem a posádkou jídelního vozu JLV ve vlaku Praha–Berlín.

With the German Ambassador to the Czech Republic Andreas Künné and the crew of the JLV dining car on the Prague–Berlin train.





WINTERBERGOVA POSLEDNÍ CESTA ROMÁN JAROSLAVA RUDIŠE



WINTERBERG'S LAST JOURNEY NOVEL BY JAROSLAV RUDIŠ

Nobody has narrated the history of Central Europe this way so far. A train journey through a vanished country in the footsteps of fateful love.

Takhle o dějinách střední Evropy ještě nikdo nevyprávěl. Cesta vlakem zmizelou zemí po stopách osudové lásky.

Jan Kraus je pečovatel a v Berlíně se stará o umírající. Pochází z Vimperku, od roku 1986 žije v Německu. S umírajícími tráví poslední chvíle jejich života. Někdy to jsou jen dny, jindy týdny, málokdy měsíce. Jedním z těch, které převáží na druhý břeh, je Wenzel Winterberg, rodák z Liberce, který je stejně starý jako tamní krematorium i Československá republika. Společně se vydají vlakem z Berlína do Sarajeva podle starého bedekru pro Rakousko-Uhersko z roku 1913. Putují po stopách Winterbergovy dávné lásky Lenky, která se ztratila na začátku poslední války. Venku je zima a za okny vlaku ožívají staré, dávno zapomenuté příběhy...

Za román *Winterbergova poslední cesta* byl autor v roce 2019 nominován na prestižní cenu Lipského knižního veletrhu a v roce 2020 za knihu získal ocenění Chamisso-Preis/Hellerau. Z německého originálu *Winterbergs letzte Reise* přeložila Michaela Škultěty.

Vydává Nakladatelství Labyrint.
440 stran, váz., formát 140 x 215 mm, 445 Kč
ISBN 978-80-88378-10-5

Jan Kraus is a caregiver and takes care of the dying in Berlin. He comes from the town of Vimperk in Czechia, but he has lived in Germany since 1986. The dying people spend the last moments of their lives with him. Sometimes it is just days, other times weeks, rarely months. One of those 'ferryman' who carry souls of the newly deceased 'across the river' is Wenzel Winterberg, a native of the city of Liberec, who is as old as the local crematorium and the Czechoslovak Republic. Together they set out from Berlin to Sarajevo by train, following the old guidebook for Austria-Hungary of the year 1913. They travel in the footsteps of Lenka, Winterberg's old love, who disappeared at the beginning of the last war. It is cold outside and old, long-forgotten stories come to life behind the train windows...

For the novel *Winterberg's Last Journey*, the author was nominated for the prestigious award of the Leipzig Book Fair in 2019 and received the Chamisso-Preis / Hellerau Award in 2020. The originally written in German book *Winterbergs Letzte Reise* was translated into Czech by Michaela Škultěty.

Published by Labyrint.
440 pages, bound, format 140 x 215 mm, CZK 445.-
ISBN 978-80-88378-10-5



V nakladatelství Piper v Mnichově
At Piper, the publishing house in Munich

JAROSLAV RUDIŠ: ON THE TRAIN LIKE AT HOME

text: Václav Rubeš, **photos:** Pavel Peterka, Jiří Teper, Peter von Felbert, Margret Kirsch, Piper Verlag, archiv Jaroslava Rudiše

He is one of the authors who are not strangers to the rhythm of the modern world with its speed and progressiveness, but in his works the reader can rely on the values that have been here for ages. Since his youth, he has been moving between the Czech Republic, where he was born, and Germany, where he lives and works, or Austria, where he has also had work duties in recent years. Jaroslav Rudiš wanted to be a train driver, but instead became a successful and recognized writer. However, he did not stop loving trains, rather the opposite. To a large extent, they became his home while travelling around Europe and searching for inspiration for further works.



Wikipedia says that, among other jobs, you have worked as a DJ, a hotel porter and a manager of a punk band. Which of them do you remember the most and why?

Well, I preferably wanted to be a train driver, but unfortunately I had to wear glasses, so I did not get to the railway. But I am still kind of a railway employee in my heart. Well, of course, hanging around clubs with a punk band was also interesting. We did not travel by train then, but in an old Škoda. What a ride it was! The band was called Freak Parade and I think those songs are still great. I think it all influenced my books *The Sky under Berlin* and *The End of Punk in Helsinki*, which turn on music and punk. It is just like my work in an old hotel in Liberec inspired the novel *The Grand Hotel later*.

If your literary debut in the form of *The Sky under Berlin* had not been so successful and recognized, would you have continued to write? Did the fact that it was a bestseller influence you?

Probably it did. I simply enjoy writing. Everybody narrates something somewhere and I just need to capture that and pass it on. Most of my books have some real basis. But I had not expected *The Sky under Berlin* to be so successful. To this day, this book sells quite well.

The railway has made a significant impact on a number of your works, and it is quite obvious that you have the knowledge not only of the technical and operational aspects, but also of the specific railway subculture. Where does this influence come from? Is it evolving further?

I come from a family of railway workers. My grandfather was a railway switchman, my uncle is a train dispatcher and my cousin is a train driver. That must have influenced me. I did not become a train driver, but I studied history in addition to German. And trains are very much connected to the modern history of Central Europe. Thus, trains and tracks are interconnected with my writing. In *The Sky under Berlin* there are metro trains, in the novel *Quietly* there are Prague trams, in the novel *Winterberg's Last Journey*, which I wrote in German and which has now been published in Czech, my almost century-old hero, who comes from Berlin, travels by train in the footsteps of his first love

all the way to Sarajevo. At the same time, he travels to the depths of the dramatic history of Central Europe.

You often travel by train and your profiles in social networks show that you enjoy it a lot, especially in the dining car. What is your recipe for joyful train travel?

Get carried away. I like to travel just like that, without a purpose. Just like some people go for a walk in the woods, I get on the train and go. And I especially like dining cars. When you take a seat in one, you already find yourself in the country you are going to. These days I mainly live in Berlin, and when I have a taste for Czech cuisine, I get on a Czech *Eurocity* train and go on a turn to Hamburg, for example. I will have a late breakfast on the way there. On the way back I will have sirloin and Wiener schnitzel. And of course beer. I think that our dining cars are some of the absolute European top. I have actually been a regular here for a long time.





At the beginning of October, you were awarded the Order of Merit of the Federal Republic of Germany by the German President for your contribution to the rapprochement of Germans and Czechs. Has your writing been motivated by this aspect, or is it just a 'by-product'?

I had not thought of that at all. I am just interested in stories. I used to live in Liberec for a long time and come across those forgotten Czech-German stories and narratives, and then started writing about that. That is how it all came into being. I am very pleased and honoured with the award.

Where do you feel at home? In the Czech Republic, in Germany, or in Austria (Switzerland)?

I have two permanent residences, in the town of Lomnice nad Popelkou, where I come from, and in Berlin, where I spend most of my time these days. Where I feel at home, however, is probably really on

Na cestách využívá často jídelní vozy JLV
He often comes to JLV dining cars on his journeys.



the train, somewhere between Berlin, Prague and the Bohemian Paradise.

Are you one of the writers who start thinking of rewriting the book all over again in a different way as soon as they finish it, or do you stand up for your work?

No rewriting, not at all. I rather want to keep on writing. A book, a play, just something.

Is there a railway destination or line that you just could not miss, even if it was faster or cheaper by car or plane?

There are a lot of such railway lines. I really like the trains on the Hamburg-Berlin-Prague-Bratislava-Budapest line. This is a wonderful journey into the heart of Europe. And in Břeclav you can jump on the train to Vienna and then continue to Trieste via Ljubljana. This is also a dream. I write about all this in my most recent book, which has just been published in German and whose Czech translation is being prepared. It is called *Gebrauchsanweisung fürs Zugreisen, The Train Travel Guide*.

Is there anything that Jaroslav Rudiš has not said in his books yet, but he feels he has to say?

I hope there is still a lot to say. But on the other hand, if I did not write any more books, the world would probably not collapse. I can imagine I could only travel by train here and there thinking of nothing. But in this case nobody should start narrating anything in the dining car. Otherwise, I would immediately feel the need to start writing again. ○



Divadelní zážitek pro Vaše blízké

Dárkové poukazy



Nejvyšší čas na

ČAS RŮŽÍ

Nejvíce hitů

KARLA GOTTA

MUZIKÁL
scénář
SAGVAN TOFI



Byli jsme a budem!

140 LET 1881-2021 Hudební divadlo **Karlín**



VZÁJEMNÉ VZTAHY? JAKO NIKDY V MINULOSTI...

text: Aleš Pohořal, foto: Německé velvyslanectví, Jiří Teper

Pokud napíšeme, že následující řádky budou rozhovorem s velvyslancem, možná budete očekávat odpovědi, které se budou „vznášet“ v politických výšinách. Ale velvyslanec Německa v České republice pan Andreas Künne nás přesvědčil, že to tak nemusí být vždy. Hovořili jsme nejen o vztazích mezi Čechy a Němci, ale i o výletech, zajímavostech v obou zemích, fotbalu, spisovateli Rudišovi a pochopitelně i o železnici a dobrém jídle.

Mezi Čechy a Němci byla období, kdy vztahy byly mírně řečeno na bodu mrazu. Jak je vidíte v současné době?

Naše vzájemné vztahy nebyly nikdy tak dobré jako v současnosti. Jsem o tom hluboce přesvědčen a deklarovali to i prezidenti obou zemí při nedávné schůzce v Praze. Naše dějiny nás spojují a zároveň po dlouhou dobu rozdělovaly. Ovšem nesmíme dopustit, abychom současnou kvalitu našich vztahů

považovali za samozřejmost, za něco daného. Musíme každý den pracovat na tom, aby tyto vztahy zůstaly tak dobré, jako jsou nyní, anebo se ještě zlepšovaly. Jakožto partneři v EU nemáme vždy úplně stejné cíle, ale pohybujeme se ve stejném rámci a vyznáváme stejné hodnoty. Ale neméně důležité než to, co se děje mezi Prahou a Berlínem, potažmo Brusel, je to, co se děje v každodenním životě lidí, třeba v příhraničním kontaktu. Jsme sousedé a lidé, kteří spolu přijdou do kontaktu a jsou z různých oborů, o sobě hodně vědí, hodně se o sebe zajímají. Upřímně říkám, že mne překvapilo, jak velký zájem o Německo v Česku je, a zároveň, do jakých podrobností ten zájem sahá. Příkladem jsou třeba volby do Spolkového sněmu v září. Tohle je fakt, který sice naši práci na jedné straně zjednodušuje, neboť v některých zemích musíme zájem o Německo nejdříve vzbudit, ale zároveň je to i mnohem složitější při jednání s českými partnery, se kterými se musíme pohybovat na mnohem podrobnější úrovni. Nicméně by bylo třeba vědět ještě více – třeba na naší straně, aby se Němci více učili česky. V našich vzájemných vztazích hraje velkou roli železnice i další způsoby dopravy, ale právě železnice by měla hrát roli ještě větší.

Nejste tedy v této oblasti úplně spokojen..., můžete to blíže specifikovat?

Já jsem fanda železnice a využívám ji velmi rád. Právě nedávno jsem absolvoval cestu Praha–Berlín a zpět a skvěle jsem si pochutnal na českých dobrotách v jídelním voze, ale čtyři hodiny ve vlaku do Berlína je skutečně dost. A to nehovořím o cestách do Mnichova nebo Norimberka, tam je rozdíl v čase stráveném na cestě mezi automobilem a vlakem ještě větší. Proto bych si přál – i vzhledem k tomu, co už jsem řekl – do budoucna častější a rychlejší spojení mezi našimi zeměmi.

Víme, že máte za sebou bohatou kariéru v mnoha zemích, mohl byste se tedy našim čtenářům blíže představit?

Kdybych měl podrobněji vyprávět, kde všude jsem působil, tak bych jistě „přetáhl“ o dost plánovaný rozsah rozhovoru. Ale pokusím se to alespoň krátce shrnout. Pokud se podívám na diplomatickou kariéru, začínal jsem na ministerstvu zahraničí a byl jsem vyslán do Kodaně, což byl vlastně velmi zajímavý začátek. Cením si, jak obdivuhodné důvěry se mi tehdy od dánských kolegů dostávalo. Pracoval jsem na referátu, který zodpovídal za otázky NATO, a to je věc, která výraznou měrou ovlivnila i mou další kariéru. A kdykoli jsem působil později v Bonnu či v Berlíně, věnoval jsem se vždy geopolitickým otázkám souvisejícím se strategií a bezpečností.



A pak jsem působil na různých kontinentech..., a kdybyste se mne zeptal, kde to bylo z mého pohledu nejkrásnější či nejlepší, odpověděl bych, že to nejde říct a že každý z těch postů hrál určitou roli v mém životě. Teď jsem ale moc rád, že jsem blízko Německa a navíc v tak krásném městě, jako je Praha.

Co byste doporučil českému návštěvníkovi v Německu? Mohou to být i drobnosti, které nejsou uvedeny v každém průvodci...

V jídelním voze na trati Praha–Berlín se pan velvyslanec setkal se spisovatelem Jaroslavem Rudišem. German Ambassador met with the writer Jaroslav Rudiš in the dining car on the Prague–Berlin line.





NESMÍME DOPUSTIT, ABYCHOM SOUČASNOU KVALITU NAŠICH VZTAHŮ POVAŽOVALI ZA SAMOZŘEJMOST...

Jako fanoušek ne zrovna úspěšného klubu Eintracht Braunschweig bych chtěl pozvat sportovní fanoušky, a nejen je, na nějaký zápas tohoto klubu. Přestože se tu hraje třetí liga, chodí do hlediště 20 000 fanoušků a je tam skvělá atmosféra. Navíc, když si počkáte do 67. minuty každého domácího zápasu, uslyšíte oslavný chorál. Proč? V roce 1967 se stal Eintracht Braunschweig německým mistrem a na počest tohoto úspěchu dodnes zaznívá chorál. Je to jakási fotbalová mše za společnou věc. Ale abych nehovořil jen o sportu, chci upozornit na místa, která nejsou často zmiňována, ale jsou krásná. Například Quedlinburg, Goslar anebo Wernigerode patří k nejkrásnějším malým městům v Německu a mohou nabídnout krásnou architekturu. Mezi 11.–12. stoletím tvořila spolu s Magdeburkem jedno z center Sváté říše římské. Není to typická součást nejznámějších turistických tras, ale když tam přijedete jindy než mezi listopadem a únorem, tak si to tu určitě vychutnáte.

V zahradě velvyslanectví v pozadí se známou sochou „trabant“, připomínající exodus lidí z bývalé NDR, kteří hledali útočiště právě zde. In the garden of the German Embassy. In the background there is the famous 'Trabant' statue, which commemorates the exodus of people from the former GDR who sought refuge here.



Kromě toho je tu spousta možností pro pěší turistiku i cyklisty.

Žijete v Praze krátkou dobu, ale jistě jste město navštívil už dříve. Překvapilo vás něco, i když jste se na misi u nás připravoval?

Ačkoli jsem v Praze už byl, teď jsem poznal do hloubky, jak krásné město to je. Když přijdu večer domů, mám ze svého bytu nádherný výhled i na chrám svatého Mikuláše. Jsem poloviční Vídeňan, takže se pak cítím skoro jako doma. Vídeňská polovina mé rodiny bydlí v Grinzingu, v devatenáctém obvodu, a při cestě odtamtud do prvního městského obvodu mívám spousta kostelů, což mi připomíná Malou Stranu. Dávám za pravdu spisovateli Jaroslavu Rudišovi, že to je ve střední Evropě o podobnosti architektury, o podobných formách a obrazech, které se zde vyskytují. Rád mám také cestu na Letnou kolem metronomu, který sice není esteticky nijak výjimečný, ale líbí se mi, co říká, o čem vypovídá. A vůbec Letenské sady jsou velmi příjemné. Setkává se tu hodně lidí, můžete si tu dát skleničku, projet se na bruslích a mnoho dalšího.

Zmínil jste se o spisovateli Jaroslavu Rudišovi, který je naším „hostem“ v úvodním rozhovoru tohoto čísla. Jak vnímáte tohoto i v Německu ceněného spisovatele?

Já bych právě tohle uvedl jako dobrý příklad vztahů mezi Českou republikou a Německem. Víím, že stejně tak jako já četli i mnozí Němci jeho romány, třeba Nebe pod Berlínem anebo Potichu. Jaroslav Rudiš nabízí mimořádný pohled na Berlín a celé Německo a zároveň nám zasvěceně představuje a přibližuje Česko. Pokud chcete uspět na německém knižním trhu, je to snazší, když můžete nabídnout pohled nejen zevnitř, ale také zvenčí – a to dokáže Jaroslav Rudiš jako nikdo jiný. Zároveň je úžasné, jak se dokáže vyjadřovat v němčině. Naše jazyky si nejsou příliš podobné, ale to, jakým způsobem dokáže v němčině psát, je obdivuhodné. Winterbergova poslední cesta je skvělým příkladem toho, jak umí jazyk používat.

A ještě bych se chtěl zmínit o filmu DFC: Legenda se vrací. Je o pražském německém fotbalovém klubu DFC, který se v roce 1938 odmítl podvolit nacistickému tlaku a byl rozpuštěn. V roce 2016 byl tento klub založen znovu. A v tom filmu je jedna taková scéna, kde se malého chlapce ptají, jestli je Čech, anebo Němec, a on tu otázku moc nechápe. Říká: „Doma mluvíme česky, ve škole německy, ale oba jazyky mám rád. Narodil jsem se v Čechách a dlouho žil v Německu.“ To je něco, o čem ve svých knihách píše i Jaroslav Rudiš. A já si myslím, že současná Evropa nám může nabídnout rámec, abychom se mohli vrátit k vnímání, že nejde tolik o národnost, ale o kulturu a o jazyk – ale ne jako něco, co nás rozděluje, ale co nás spíše spojuje. ●



BUDWEISER

Budvar



Slavný po celém světě,
doma v Českých Budějovicích.



Popisek CZ
Popisek CZ
Popisek ENG
Popisek ENG

OUR RELATIONS? GOOD AS NEVER BEFORE...

text: Aleš Pohořal, photos: German Embassy, Jiří Teper

If we say that the following lines will be an interview with the ambassador, you may expect answers that will be 'soaring' at political heights. But the Ambassador of Germany to the Czech Republic, Mr. Andreas Künne, persuaded us that this may not always be the case. We talked not only about relations between the Czechs and the Germans, but also about journeys, attractions in both countries, football, the writer Jaroslav Rudiš and, of course, about railways and good food.



There were periods in history when relations between the Czechs and the Germans were, to put it mildly, at a freezing point. How do you see them at the moment?

Our relations have never been as good as they are today. I am deeply convinced of this and the presidents of both countries also declared it at a recent meeting in Prague. Our history unites us and at the same time divided us for a long time. However, we should not take the current quality of our relations for granted. We must work every day to keep these relations as good as they are now and improve them. As partners in the EU, we do not always have exactly the same goals; nevertheless, we move within the same framework and share the same values. But what happens in people's daily lives, for example in cross-border contacts, is no less important than what happens between Prague and Berlin, and therefore Brussels. We are

neighbours, and people who come into contact and are from different fields know a lot about each other and are very interested in each other. I can honestly say that I was surprised by how much interest there is in Germany in the Czech Republic, and at the same time, to what details this interest extends. An example of this is the elections to the German Bundestag last September. This is a fact that simplifies our work on the one hand, because in some countries we first need to arouse interest in Germany, but on the other hand it is much more complicated when dealing with Czech partners, with whom we have to move at a much more detailed level. However, it is necessary to know even more - for example, on our side, more Germans should learn Czech language. Railways and other means of transport play an important role in our mutual relations, but it is the railways that should play an even bigger role.

Zápis do kroniky JLV v salonku na Hlavním nádraží.

Making an entry in the JLV Chronicle in the lounge at Prague Main Railway Station.





So, you are not completely satisfied in this area. Could you specify it in more detail?

I am a fan of railways and I like to travel by train very much. I recently went on a train journey from Prague to Berlin and back and I really enjoyed the

Czech delicacies in the dining car, but four hours on the train to Berlin is really a long time. Not to mention journeys to Munich or



Nuremberg, where there is an even bigger difference in the time between the car and the train journey.

That is why, in view of what I have already said, I would like to see more frequent and faster connections between our countries in the future.

We know that you have made a successful career in many countries. Could you introduce yourself to our readers in more detail?

If I had to tell about all places where I have worked in more detail, I would certainly greatly 'exceed' the planned scope of the interview. But I will try to summarize it at least briefly. If I look at my diplomatic career, I started it at the Ministry of Foreign Affairs while I was studying in Copenhagen, which was actually a very interesting start. I appreciate the admirable trust I received from my Danish colleagues at the time. I worked in the department that was responsible for NATO issues, and that was something that significantly influenced my further career. And whenever I worked in Bonn or Berlin later, I always dealt with geopolitical issues related to strategy and security. And then I worked on different continents... And if you asked me which place I found the most beautiful or the best, I would answer that it was impossible to say and that each of those positions played a certain role in my life. But now I am very happy that I am close to Germany and also in such a beautiful city as Prague.

What would you recommend to a Czech visitor in Germany? There may be those little things that are not mentioned in most guidebooks...

As a fan of the not-so-successful Eintracht Braunschweig Club, I would like to invite sports fans, and not only them, to a match of this club. Although the third league is played here, 20,000 fans come to see matches and there is a great atmosphere. Plus, if you wait until the 67th minute of each home game, you will hear a celebratory chorale. Why? In 1967, Eintracht Braunschweig became the German champion and a chorale is still sung in honour of this success. It is a kind of a football mass for a common cause. In order not to talk only about sports, I want to point out places

Na dvoře velvyslanectví Německa v Praze.
In the courtyard of the German Embassy in Prague.





that are not often mentioned, but are still beautiful. For example, Quedlinburg, Goslar and Wernigerode are among the most beautiful small towns in Germany and can offer amazing architecture. Between the 11th and 12th century, together with Magdeburg, they formed one of the centres of the Holy Roman Empire. It is not a typical part of the most famous tourist routes, but if you come at any other time than between November and February, you will definitely enjoy it here. In addition, there are plenty of opportunities for hiking and cycling.

You have been living in Prague for a short time, but you had certainly visited the city before you came to work here. Did anything surprise you, even though you had been preparing for your mission?

Although I had already been in Prague before, now I have learnt to the depth how beautiful the city is. When I come home in the evening, I enjoy the beautiful view of St. Nicholas Church from my apartment. I am half Viennese, so then I feel almost at home. My family lives in Vienna's Grinzing, which is the 19th municipal district, and on the way from there to the 1st district I pass a lot of churches, which reminds me of the Malá Strana in Prague. I agree with the writer Jaroslav Rudiš about the similarity of architecture in Central Europe, about similar forms and views that can be found here. I also like the way to the Letná area around the metronome, which is probably not aesthetically exceptional, but I like what it says and what it is testimony to. And Letná Park in general is very pleasant. A lot of people meet here, you can have a drink, go in-line skating and do many other things.

You mentioned the writer Jaroslav Rudiš, who is our 'guest' in the introductory interview of this issue. How do you perceive this writer, who is also valued in Germany?

I would give this as a good example of relations between the Czech Republic and Germany. I know that, like me, many Germans have read his novels, such as *The Sky under Berlin* and *Quietly*. Jaroslav Rudiš offers an extraordinary insight into Berlin and the whole Germany, and at the same time he knowledgeably introduces the Czech Republic and brings it closer. If you want to succeed in the German book market, it is easier if you can offer a view not only from the inside, but also from the outside – and Jaroslav Rudiš can do it like no other. At the same time, it is amazing how he can express himself in German. Our languages are not similar at all, but the way he can write in German is admirable. The book *Winterberg's Last Journey* is a great example of how he can use the language. And I would also like to mention the film *DFC: The Legend Returns*. It is about the German football club



Tradiční českou snídani ochutnal pan velvyslanec v jídelním voze JLV.

The traditional Czech breakfast was tasted by the Ambassador in the JLV dining car.

DFC in Prague, which refused to join the Henlein Movement in 1938 and was dissolved. In 2016, this club was renewed. In that film there is a scene where a little boy is asked if he is Czech or German, and he doesn't really understand the question. He says: 'We speak Czech at home and German at school, but I like both languages. I was born in Czechia and lived in Germany for a long time.' This is something that Jaroslav Rudiš also writes about in his books. And I think that today's Europe can offer us a certain framework so that we can return to the perception that it is not so much about ethnicity, but about the culture and language, but not as something that divides us, but rather unites us. ○



Zeleň naleznete ve většině měst, i ve Stuttgartu.
You will find greenery in most cities, including Stuttgart.

OBJEVTE NĚMECKÁ MĚSTA A PŘÍRODU ODLIŠNÝM ZPŮSOBEM

text: redakce, **foto:** Cornelius Bierer, Deutsches Weininstitut, Steffen Lehmann, Erik Gross

Vydejte se s námi na cestu vedoucí mimo davy a klasické turistické cíle. Objevte nevšední atmosféru německých měst a jejich místních obyvatel. Německo, ležící v srdci Evropy, nabízí neskutečně mnoho k objevování. Navštivte naši sousední zemi a obohaťte se o nové zážitky.

OHLEDUPLNĚ K PŘÍRODĚ

Udržitelnost a ohleduplnost k přírodě jsou celosvětovým trendem. Pro plánování dovolené to znamená jediné: hosté hledají nabídky ohleduplné k životnímu prostředí ve městech a kombinují kulturní nabídky měst s možnostmi výletů do přírody v okolí. Nebo jedou na „dovolenou na venkov“ a využívají ekologické dopravní prostředky k poznávání města. Německo nabízí rozmanitost i v této oblasti a určitě si vyberete pro sebe to pravé.

POBLÍŽ MĚSTA, A PŘESTO V ZELENÍ

Kromě kulturní historie a pulzující atmosféry můžete ve městech zažít na cestách po Německu i městské parky a zelené plochy. Projet se může-

te například na kole po centru Řezna: navštívíte při tom mnoho parků, které jsou spojeny pásem alejí kolem Starého Města, a také uvidíte historické památky. Ubytujte se přitom v klidném prostředí. Lokální rekreační oblasti lákají k ubytování a návštěvě přímo před branami města. Sbližování městských center a venkovských oblastí umožňuje přenocovat v blízkosti měst a načerpat zážitky z přírody v okolí. Nemusíte přitom vyrazit autem, ale třeba i vlakem. Na dovolené tak můžete cestovat pohodlně a šetrně ke klimatu. Vlak je v Německu nejekologičtějším dopravním prostředkem: všechny vlaky vyšší kvality provozované Deutsche Bahn využívají v Německu elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů. Ve vybraných ubytovacích zařízeních navíc obdržíte od hostitele na místě kartu hosta, která je zároveň jízdenkou na místní MHD. Díky této službě můžete během svého pobytu zdarma využívat místní veřejnou dopravu. Šetřete životní prostředí i vaši peněženku.

ODPOČINEK A DOBRODRUŽSTVÍ V NĚMECKÝCH LESÍCH

Německo je jednou z nejhustěji zalesněných zemí v Evropě: téměř třetina rozlohy země je pokryta lesy. Z Porúří do regionu Sauerland v západní části Německa, z Kolína nad Rýnem po vrchovinu Eifel nebo



z oblasti Rýn-Mohan až ke středohoří Taunus – vše leží blízko u sebe. Zelená stanoviště nabízejí návštěvníkům mnoho příležitostí: ti, kteří hledají odpočinek, mohou dobít energii koupáním v lese, zatímco ti, kteří hledají dobrodružství, mohou prozkoumat horní patra stromů a vydat se po stezkách korunami stromů anebo využít možnosti lezení po stromech. Pokud se vydáte do Braniborska, v korunách stromů se můžete projít v Beelitzu Heilstättenu. A nejen to. Současně můžete vidět i krásné staré cihlové budovy – a samozřejmě se podívat do dálky. Stezka časem a korunami stromů v Beelitzu Heilstättenu je ideální pro rodinný výlet. Naplánujte si pro toto místo dostatek času, neboť trasa byla nedávno rozšířena. Nyní se můžete podívat shora i na bývalou chirurgii, kde se léčila plicní onemocnění. Pokud byste chtěli zjistit o tomto místě více historických informací, můžete si rezervovat prohlídky s průvodcem.



Jízda na kole Labskou cyklostezkou přináší mnoho zážitků.

Cycling on the Elbe Cycle Route brings many experiences.

RŮZNORODÁ PŘÍRODA PLNÁ MÝTŮ

Asi třetina německé pevninské oblasti jako národní přírodní krajiny se nachází pod speciální ochranou. Odpovědné a pečlivé zacházení s bohatstvím přírody umožňuje cestujícím získat velmi originální zážitky. O geograficky odlišných místech, jako jsou břehy řek anebo skály, často existují mýty a legendy: mnoho lidí je považuje za místo moci. Příkladem toho jsou Externsteinen ve Vestfálsku, takzvaná pekelná cesta „Himmelsweg“ poblíž obce Nebra – tam byl nalezen světově proslulý nebeský kotouč z doby bronzové – anebo velké kamenné hroby Großsteingräber v lese Everstorfer Forst v Meklenbursku. Pískovcové útesy v národním parku Saské Švýcarsko poblíž Drážďan také inspirovaly lidi po celá staletí.

SPOJTE CYKLOVÝLET V SOUSEDNÍM SASKU S PŘÍRODOU I MĚSTY

Údolí Labe jako jedinečnou kombinaci přírody a kultury můžete zažít na kole, při pěší turistice anebo při plavbě po vodě – Saské Švýcarsko, zámky a hrady,

Supported by

 Federal Ministry of Economics and Energy
 on the basis of a decision by the German Bundestag

Ve spolupráci s:
Německo
 Přijemná dovolená 
 www.germany.travel

**DALŠÍ INSPIRACI NALEZNETE
 NA WWW.GERMANY.TRAVEL**



V Německu naleznete mnoho zeleně i vinic.
 There is a lot of greenery and vineyards in Germany.

města (Pirna, Drážďany, Radebeul, Míšeň...), vinice a nádherné Labské louky. Doslova za německou hvězdu mezi cyklostezkami se považuje Labská cyklostezka. Ta nejen spojuje kulturu a přírodu v Sasku, pro Čechy je navíc výborně dostupná. Na východě se dramaticky tyčí skály Saského Švýcarska, následně vás vítají kostelní věže v Pirně, poté se můžete kochat a projíždět kolem slavné drážďanské siluety kostela Frauenkirche, Rezidenčního zámku, katedrály Nejsvětější Trojice, Zwingeru a Semperovy opery. Kvalitní asfaltová stezka pokračuje dále přes Radebeul s jeho hezkým náměstím Altkötzschenbrod kolem kopcovitých vrcholů. ●

V korunách stromů se můžete projít v Beelitzu Heilstättenu. In Beelitz Heilstätten you can walk in the treetops





ZAJÍMAVOSTI PRAŽSKÉHO HLAVNÍHO NÁDRAŽÍ

text: Jan Dvořák, foto: foto archiv autora a DP

Když přijel na pražské nádraží (dnes Masarykovo) v roce 1845 první vlak, nikoho tehdy nenapadlo, že za čtvrt století se otevře další spojení s tehdejším hlavním městem monarchie Rakousko-Uherska, s Vídní. Za tímto novým projektem stál zejména kníže Jan Adolf Schwarzenberg, majitel hlubockého, třeboňského a krumlovského panství. Povolení ke stavbě Dráhy císaře Františka Josefa (Kaiser Franz Josephs Bahn), jak se železnice jmenovala, bylo vydáno 11. listopadu 1866.



Původní nádraží těsně před zbouráním v roce 1901. V roce 1897 sem začaly zajíždět první elektrické tramvaje, a to z tehdejšího samostatného města Královských Vinohrad. The original railway station just before its demolition in 1901. In 1897, the first electric trams from the then independent town of Královské Vinohrady began to run here.

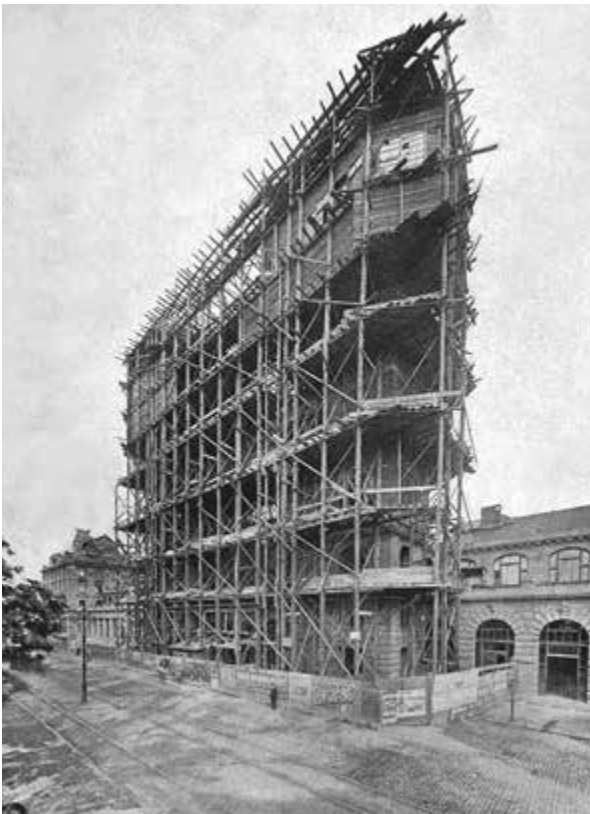
NEJEN TUNEL, ALE I VINICE

Trať vedla z Vídně přes České Velenice, Tábor a Benešov do Prahy. Od 3. září 1871 dráha končila v Čerčanech, kde se do cesty stavbařům postavila řeka Sázava. V Praze byl překážkou vinohradský svah, kterým byl prokopán tunel do nádraží. Z tunelu a z polností, na nichž se budovalo železniční nádraží, bylo převezeno na 60 000 koňských povozů nejen úrodné půdy do nedalekého bývalého lomu, který tím byl zavalen, a tam došlo později ve svahu ke vzniku vinice založené stavebním magnátem

Moritzem Gröbem. Tak vlastně stavba železnice dala vzniknout navázání staré tradice Vinohrad, o které vypovídá již dávný název Hory viničné, kde bývaly rozsáhlé vinice.

CÍSAŘSKÉ ROZHODNUTÍ

K vybudování nádraží v současné lokalitě přispělo císařské rozhodnutí z října roku 1866 o zboření hradeb. Pro nové pražské nádraží bylo vybráno tedy místo mezi Koňskou a Novou bránou, protože ten prostor v tzv. pevnostním pásnu při hradbách byl nezasta-



Stavba nové secesní Fantovy budovy v roce 1907.
Construction of the new Fanta Building in Art Nouveau style in 1907.

věný. Byla to pražská periferie s okolními pastvinami, poli a zahradami, za nimiž se rozvíjely tehdy samostatné obce Žižkov a Královské Vinohrady.

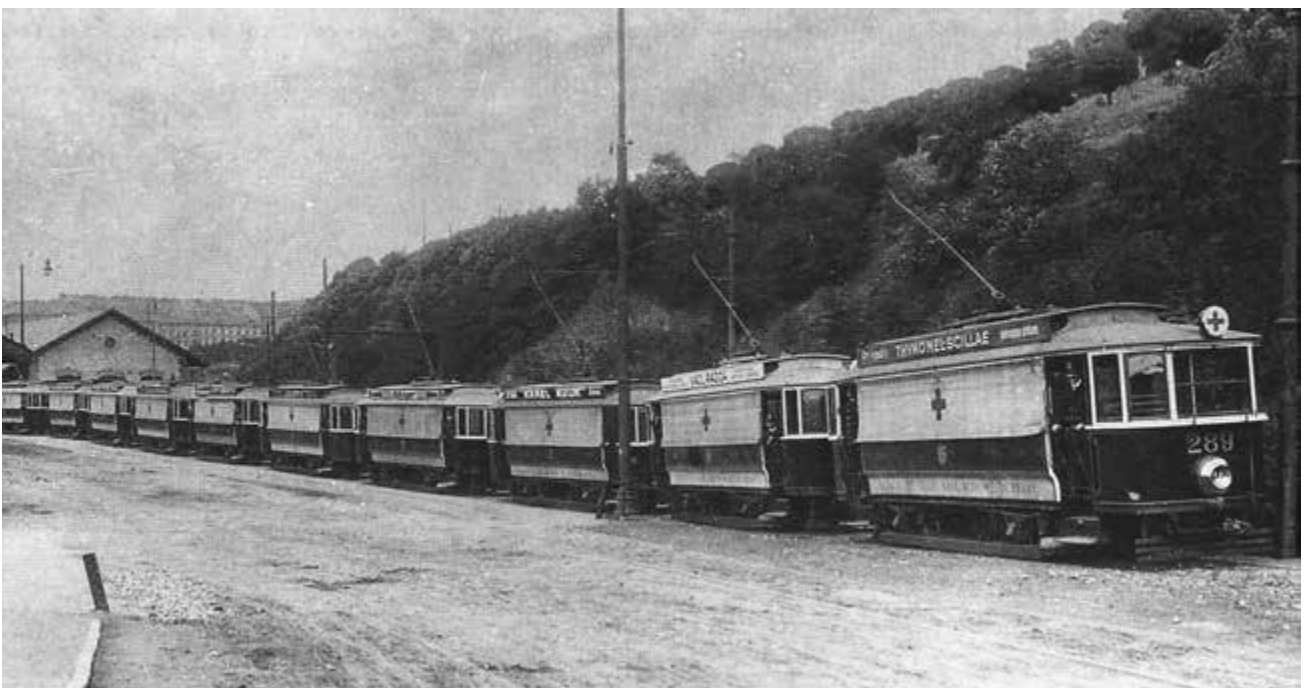
Roku 1872 v blízkosti nádraží Dráhy císaře Františka Josefa byla v samostatné stanici ukončena od severu Turnovsko-kralupsko-pražská dráha, což byl důvod k tomu, aby obě nádraží brzy splynula. Ukázalo se, že nádraží na zvýšený provoz nestačí, a tak na konci 19. století byl vypsan konkurz na novou budovu. Kolejiště i výpravní budova od těch dob prošly mnoha přestavbami a výstavbami.

ZVĚTŠENÍ A REKONSTRUKCE

Zvětšeno a rekonstruováno bylo poprvé v letech 1901–1909 podle architekta Josefa Fanty, kdy byly vybudovány podchody a kolejiště bylo zastřešeno dvěma ocelovými obloukovými konstrukcemi o rozpětí 33 metrů a výšce 18 metrů. Od začátku 20. století se tedy budovala nová odbavovací hala místo té původní z 19. století. Po její výstavbě se čtyřmi střešními věžemi, v secesním slohu, neslo nádraží stále název podle rakouského císaře a hale se začalo říkat Fantova budova. Po zhroucení rakousko-uherské monarchie roku 1918 a v nové Československé republice dostalo nádraží název Wilsonovo. Bylo to podle jména prezidenta USA Thomase Woodrowa Wilsona, který se velmi zasloužil o vznik samostatného Československa. Nástup fašismu (období druhé světové války) a po roce 1948 nástup komunistů

Ve světové válce byla od 2. 9. 1914 zprovozněna do nádraží odbočka tramvajové trati pro dopravu raněných vojáků do nemocnic. Na snímku jsou tramvajové sanitní vozy čekající na příjezd lazaretního vlaku. Později zde byla zřízena nákladní tramvajová trať, která byla snesena až v roce 1924.

During the World War I, a branch of the tram line for transporting wounded soldiers to hospitals was put into operation at the station on 2 September 1914. The photo shows tram ambulances waiting for the arrival of a hospital train. Later, a freight tram line was established here, which was demolished only in 1924.





byly příčinou přejmenování této železniční stanice na Hauptbahnhof čili Hlavní nádraží.

Po sedmdesáti letech provozu byla k Fantově budově přistavěna podle návrhu architektů Bočana, Dandy, Šrámka a Šrámkové nová odbavovací hala s pokladnami a obchody, pod níž vede trasa pražského metra. Stanice metra Hlavní nádraží byla otevřena 9. května 1974. Od té doby, v určitých časových rozestupech, začala modernizace nejen této staniční budovy, ale i kolejíště.

VZPOMÍNKA NA DIVOKÉ KACHNY...

Tytam jsou doby, kdy před Fantovou budovou to sympaticky žilo. V parku Vrchlického sadech plavaly divoké kachny na jezírku (v jeho místě jsou dnes vchody do prosklené moderní haly se vstupy do metra), lidé odpočívali na lavičkách nebo spěchali cestičkami mezi stromy a okrasnými keři na vlaky, před hlavním vchodem do budovy nastupovali do přistavených taxíků nebo čekali na příjezdy svých tramvají. Dnes před budovou vládnou po magistrále na pneumatikách uhánějící oplechovaní čtyřkoloví miláčky na benzín a naftu.

NÁDRAŽÍ NA POHLEDNICÍCH

Pražské hlavní nádraží se dostalo mnohokrát na poštovní pohlednice; bylo tomu tak ovšem převážně pouze do poloviny 20. století. Ačkoli tato nádražní budova patří svou architekturou mezi nejhezčí stanice v Evropě, na pohlednice pro město Prahu od druhé poloviny 20. století tak atraktivní nikdy nebyla. Nejspíš proto, že české hlavní město má historických památek, které stojí za ukazování na pohlednicích, obrovské množství.

PŘÍLIŠ HLUČNÉ DEPO A POSLEDNÍ PARNÍ PROVOZ

Ke každé větší stanici patřilo odjakživa i lokomotivní depo (čili výtopna anebo topírna), a nebylo tomu tedy ani zde jinak. Depo bylo postaveno v severní části železniční stanice a skládalo se z tehdy tradič-

Poštovní pohlednice Fantovy budovy z roku 1910. Postcards of Fanta Building from 1910.



ních sektorů: půlkruhová rotunda, točna, uhelna, popelové jámy, vodárna, skladiště, dílna aj. Dnes už si málokdo dovede představit, jak vypadalo okolí a ovzduší nejen v blízkosti severního zhlaví stanice. Směle můžeme napsat, že bylo „začouzené“, špinavé, hlučné. Neustále vagony posunující parní lokomotivy, přijíždějící parní vlaky z velké části Čech a Moravy tady obtěžovaly kouřem nejen cestující, ale i obyvatelé přilehlých obytných domů, k nimž doléhalo i řinčení nárazníků a pískání posunovačů. V dubnu roku 1928 zde byl zahájen provoz v elektrické trakci v provedení napájecí soustavy 1500 V stejnosměrného proudu a po kolejišti nádraží se začaly také prohánět elektrické lokomotivy. Poslední pravidelné rychlíky v parní trakci nádražím projely v 70. letech minulého století.

SALON ZAŽIL NÁVŠTĚVU CHAPLINA I ODVOZ RAKVE S HEYDRICHEM

Když bylo v novorenesančním slohu v roce 1871 postaveno toto nádraží, stal se jeho součástí i dvorní salon, který byl tvořen z předsálí, dvou odpočinkových místností a z velkého komfortně zařízeného salonu. Když bylo začátkem 20. století secesně zrekonstruováno, zřídil v jeho jižním křídle architekt Fanta dvorní čekárnu, což je komplex reprezentativních místností s prostornou chodbou, doplněný zázemím sociálním a hospodářským. O výzdobu se podělili sochaři Kaufman, Pikart a Šimonovský, obrazy jsou dílem malíře Fröhliche, rozsáhlá plátna jsou inspirována pražskými motivy a pocházejí z ateliérů Václava Jansy a Viktora Strettiho. S rozpadem monarchie Rakousko-Uherska a vznikem Československa byla dvorní čekárna přejmenována na Vládní salon s kapacitou cca 50 osob. Za více než sto let jeho existence prošly těmito prostorami tisíce významných návštěvníků Prahy, secesní salon vítal „korunované hlavy“, prezidenty i vojenské hodnostáře. Namátkou uvedme, že ho používal císař František Josef I., prezident Hácha odtud jel pro rozhodnutí o zániku našeho státu před druhou světovou válkou do Berlína, pobýli zde Charlie Chaplin, Thomas Alva Edison, Fidel Castro, Kim Ir-sen, v rakvi salonek „navštívil“ za druhé světové války, před odjezdem do Berlína, i mrtvý Reinhard Heydrich, do salonku přešel v prosinci roku 1918 od vlaku prezident Tomáš Garrigue Masaryk po návratu z exilu a zde mu potřásl pravicí předseda vlády Karel Kramář a spisovatel Alois Jirásek.

SEDMDESÁT TISÍC CESTUJÍCÍCH

Pražské hlavní nádraží, které má dnes od nástupišť tři podchody a denně odbaví okolo 70 000 cestujících, zasahuje do tří městských částí. Kolejistiště a Fantova odbavovací budova leží v Praze 2 na Vinohradech, moderní odbavovací budova se vstupy do metra na Novém Městě v Praze 1 a severní zhlaví zasahuje do Prahy 3-Žižkova. ○

Nová hvězda na trati

Vyzkoušejte aktuálně nejmodernější vlak
ve střední Evropě na trase Praha – Plzeň – Cheb
a trase Praha – Ústí nad Labem – Chomutov – Cheb.

InterJet



Pojed'te s námi komfortně.
www.cd.cz/interjet

 **České dráhy**
Národní doprava



Na poštovní pohlednici z 20. let 20. století má nádraží již název Praha – Wilsonovo nádraží.
On the postcard from the 1920s, the station is already named Prague – Wilson Railway Station

INTERESTING FACTS ABOUT PRAGUE MAIN RAILWAY STATION

text: Jan Dvořák, **photos:** author's archive

When the first train arrived at the Prague railway station (now Masaryk Railway Station) in 1845, it did not occur to anyone that another line to Vienna, then the capital of Austria-Hungary, would be opened a quarter of a century later.

That new project was mainly supported by Prince Jan Adolf Schwarzenberg, the owner of the Hluboká, Třeboň and Krumlov domains. The permission to build the Emperor Francis Joseph Railway (*Kaiser Franz Josephs Bahn*), as the railway was called, was granted on 11 November 1866.

TUNNEL AND VINEYARDS

The line led from Vienna to Prague via České Velenice, Tábor and Benešov. From 3 September 1871, the track ended in Čerčany, where the Sázava River stood in the way of the builders. The obstacle in Prague was the Vinohrady slope, through which a tunnel was bored to the station. From the tunnel and the fields on which the railway station was built, 60,000 horse-drawn carriages of soil, which was not only fertile, were transported to the nearby former quarry,

which was thus filled up and became a slope. Later, a vineyard was founded there by the construction magnate Moritz Gröb. In fact, the construction of the railway gave rise to the long-time tradition of the area of Prague called *Vinohrady* ('vineyards'), which is evidenced by the bygone name of Vine Mountain, where there used to be far-reaching vineyards.

EMPEROR'S DECISION

The Emperor's decision of October 1866 to demolish the city walls contributed to the construction of the station in the current location. The place between the Horse Gate (*Košská brána*) and the New Gate (*Nová brána*) was chosen for the new Prague railway station, because the area in the so-called 'fortress zone' near the city walls was undeveloped. It was the outskirts of Prague with the surrounding



pastures, fields and gardens, behind which the then independent villages of Žižkov and Královské Vinohrady were developing.

Then, in 1872, the Turnov-Kralupy-Prague railway was finished and a separate station appeared in the north, near the Emperor Francis Joseph railway station. That was the reason why the two stations merged soon thereafter. However, it turned out that the capacity of the station was not enough for the increased traffic, so at the end of the 19th century, a tender was announced for a new building. Both the tracks and the station building have undergone many reconstructions and constructions since then.

ENLARGEMENT AND RECONSTRUCTION

For the first time, the station was enlarged and reconstructed according to the design of architect Josef Fanta in 1901–1909, when some underpasses were built and the tracks were roofed with two steel arch structures with a span of 33 meters and a height of 18 meters. In the early 20th century, a new departure hall was built instead of the original one of the 19th century. When the construction of the station building with four roof towers in the Art Nouveau style finished, the station was still named after the

Austrian emperor, but the departure hall became known as the Fanta Building. After the dissolution of the Austro-Hungarian Empire in 1918, the station in the newly founded Czechoslovak Republic was renamed Wilson Railway Station after the USA President Thomas Woodrow Wilson, who greatly contributed to the establishment of an independent Czechoslovakia. The rise of fascism (the period of World War II) and the rise of the communists after 1948 led to its renaming to the Hauptbahnhof and the Main Railway Station.

After seventy years of operation, a new departure hall with ticket offices and shops was added to the Fanta Building according to the design of architects Bočan, Danda, Šrámek and Šrámková, under which there is the Prague metro line. The *Hlavní nádraží* (Main Railway Station) metro station was opened on 9 May 1974. Since then, the modernization of the station building as well as the tracks has been done at certain intervals.

REMEMBRANCE OF WILD DUCKS...

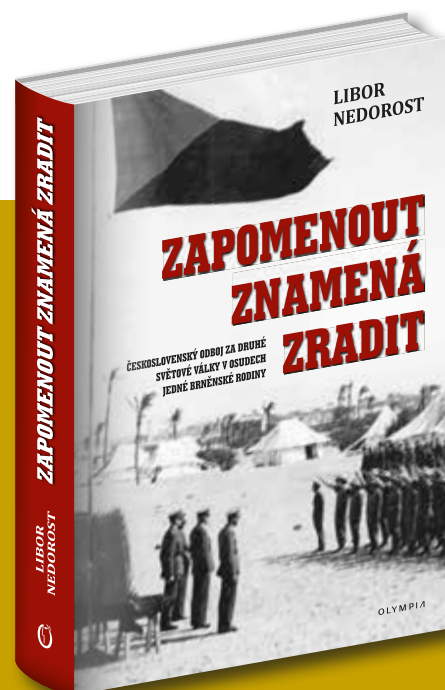
Those were the times when wild ducks lived pleasantly in front of the Fanta Building. In the park of Vrchlický's Gardens, wild ducks used to swim on the lake (in its place there are now entrances to

PRÁVĚ VYCHÁZÍ V OLYMPII



Jozef Banáš
**JSEM BAŤA,
DOKÁŽU TO!**

Strhující životopisný román zakladatele moderního československého průmyslu.



LIBOR
NEDOROST

**ZAPOMENOUT
ZNAMENÁ
ZRADIT**

ČESKOSLOVENSKÝ OBOR ZA DRUHÉ
SVĚTOVÉ VÁLKY V OSUDECH
JEDNE BRNĚNSKÉ RODINY

Libor Nedorost
**ZAPOMENOUT
ZNAMENÁ
ZRADIT**

Životní příběh válečného hrdiny pplk. J. Půlpytla a jeho rodiny.



O stavbě nového nádraží bylo začátkem 20. století mnohokrát informováno v tehdejších periodikách. At the beginning of the 20th century, the construction of the new railway station was reported in periodicals many times.

a glass modern hall with metro entrances), people used to rest on benches or hurry to catch the train along the paths between the trees and decorative bushes, get into taxis in front of the main entrance to the building or wait for the arrivals of their trams. Today, the area in front of the building is occupied by the motorway with four-wheeled 'pets' running on tyres and 'eating' petrol or diesel.

RAILWAY STATION ON POSTCARDS

Prague Main Railway Station has appeared on postcards many times, however, that mostly happened only until the middle of the 20th century. Although this station building is one of the most beautiful stations in Europe in terms of architecture, it has never been so attractive for the city of Prague postcards since the mid-20th century, probably because the Czech capital has a huge number of historical monuments that are worth showing on postcards.

TOO NOISY DEPOT AND LAST STEAM TRAINS

Every major station has always had a locomotive depot (or a locomotive shed) and the main railway station was not an exception. The depot was built in the northern part of the railway station and consisted of the then traditional sectors: semi-circular rotunda, turntable, coal shed, ash pits, waterworks, warehouse, workshop, etc. Today, people can hardly imagine what the surroundings and the atmosphere were like not only near the northern area of the station. We can boldly write that it was smoky, dirty and very noisy. Steam locomotives constantly moving carriages and steam trains

arriving from a large part of Bohemia and Moravia bothered not only the passengers here, but also the inhabitants of the adjacent residential houses, who were also annoyed by the rattling of bumpers and the whistling of pushers. In April 1928, operation of electric traction of 1500 V DC power supply system was started here, and electric locomotives began to run on the railway tracks. The last regular express trains in steam traction passed through the station in the 1970s.

THE SALON EXPERIENCED CHAPLIN'S VISIT AND THE DEPARTURE OF THE COFFIN WITH HEYDRICH'S BODY

When the Neo-Renaissance style station was built in 1871, it also included the courtyard salon, which consisted of a foyer, two lounges and a large, comfortably furnished salon. When the Art Nouveau building was reconstructed in the early 20th century, the architect Josef Fanta set up a courtyard waiting room in the southern wing, which is a complex of representation rooms with a spacious corridor, completed with conveniences and facilities. The sculptors Kaufman, Pikart and Šimonovský contributed to its decoration; the paintings were the works of the painter Fröhlich; the large canvases were inspired by Prague motifs and came from the studios of Václav Jansa and Viktor Stretti. With the disintegration of the Austro-Hungarian Empire and the establishment of Czechoslovakia, the courtyard waiting room was renamed the Government Salon, which could seat about 50 people. In more than a hundred years of its existence, thousands of prominent visitors to Prague have passed through these premises. The Art Nouveau salon has welcomed royals, presidents and military dignitaries. We can mention at random that it was used by Emperor Francis Joseph I; President Hácha set off from there to decide on the dissolution of our state before World War II; Charlie Chaplin, Thomas Alva Edison, Fidel Castro, Kim Ir-sen stayed here; even dead Reinhard Heydrich being in the coffin 'visited' the salon before departure to Berlin during World War II; after returning from exile in December 1918, President Tomáš Garrigue Masaryk came into to the salon, where Prime Minister Karel Kramář and writer Alois Jirásek shook his hand.

SEVENTY THOUSAND PASSENGERS

Prague Main Railway Station, which today has three underpasses from the platforms and serves around 70,000 passengers a day, reaches three parts of the city. The tracks and the Fanta Building are located in Prague 2, in Vinohrady, the modern departure building with metro entrances are in the New Town in Prague 1 and the northern branch lines area extends into Prague 3-Žižkov. ●



Ochutnejte Česko!

Navštivte certifikované cukrárny a kavárny Czech Specials a objevte ty nejlepší tradiční zákusky, které česká kuchyně nabízí.

Certifikát Czech Specials potvrzuje kvalitu podávaných pokrmů i poskytovaných služeb a je vaším spolehlivým průvodcem při cestách po Česku.

czechspecials.cz

 CzechSpecials aneb Ochutnejte ČR

CzechTourism





PROMĚNA V REŽII SPRÁVY ŽELEZNIC

text: Pavel Tesař, Správa železnic, foto: Správa železnic



Správa železnic zlepšuje podmínky pro cestující na pražském hlavním nádraží. Stavbaři se nyní zaměřují především na historickou Fantovu budovu, která dostala novou střechu a fasádu, pracovat se již začalo také v jejích interiérech. Čerstvou novinkou v nejfrekventovanější stanici v Česku je prodloužení severního podchodu směrem na městskou část Žižkov.

Secesní Fantova budova slouží cestujícím na pražském hlavním nádraží už od počátku 20. století. Rozsáhlá obnova památkově chráněného objektu začala v roce 2019. „Příprava celé akce probíhala vzhledem k historickému významu budovy v těsné spolupráci s památkáři. To znamená, že všechny stavební a technologické postupy byly navrženy tak, aby odpovídaly požadavkům státní památkové péče,“ sdělil generální ředitel Správy železnic Jiří Svoboda. Veškeré umělecké prvky štukové sochařské výzdoby,

kamenné sochařské výzdoby i uměleckořemeslné prvky z oceli odborně renovovali licencovaní restaurátoři.

Zajímavým vyvrcholením stavebních úprav byl návrat kola se zlatými křídly z roku 1907 na střechu budovy. Při průzkumu jeho stavu před zlacením se zjistilo, že konstrukce nesoucí křídla je zkorodovaná a hrozí zhroucení celé plastiky. Muselo se tak přistoupit k její celkové opravě. O značné, nejen časové, náročnosti této opravy svědčí fakt, že například jen samo pozlacení křídel trvalo třem pracovníkům týden. Celkem bylo použito 195 knížek zlata, kdy každá knížka má 25 plátek. Po aplikaci téměř 5000 plátek 24karátového zlata a dokončení křídel se mohlo přistoupit k jejich opětovnému usazení. Díky speciálním úchytům se k nim připevnila lana a pomocí jeřábu se zvedla na střechu.

SECESNÍ PAMÁTKY SE VRÁTÍ PŮVODNÍ LESK

V historické odbavovací hale nazvané po svém architektovi už také začala přestavba interiérů, které se už během příštího roku otevrou v plném lesku veřejnosti. Výsledkem prací bude celkové oživení



a zajištění maximální využitelnosti celé budovy. V rámci první etapy, která skončí v polovině příštího roku, probíhá rekonstrukce velkých historických sálů v severní části Fantovy budovy a jejich zázemí. Re-representativním prostorám se v co největší míře vrátí původní historická podoba. Stavební práce budou probíhat v přízemí a také v 1. podzemním podlaží a mezaninu. Fantova budova díky nim získá nové propojení s úrovní podchodů, a to formou eskalátorů umístěných v levé části severního podchodu.

V následné druhé etapě se do roku 2023 zrekonstruují zbylé prostory budovy s výjimkou bývalé Fantovy kavárny v centrální části objektu, která již v nedávné době renovací prošla. Bezbariérový přístup do jednotlivých podlaží zajistí výtahy. Vznikne i další propojení s novou odbavovací halou. Fantova budova tvoří spolu s přilehlou halou nad nástupiště největší secesní památku v Česku. Všechny úpravy jsou proto připravovány tak, aby respektovaly požadavky státní památkové péče. S ohledem na technické a statické možnosti dojde k odstranění některých nepůvodních konstrukcí.

PODCHODEM PŘÍMO NA ŽIŽKOV

Další novinkou na největším českém nádraží bylo 24. září otevření prodlouženého severního podchodu, který zkrátí cestu z centra města do přilehlých městských částí, zejména na Žižkov. Na samotný podchod navazuje pěší trasa, která ústí do Seifertovy ulice, přímé napojení má i komerční centrum Chur-

Oprava plastiky křídel z roku 1907 trvala i s přípravou jeden rok. Zlatá křídla jsou součástí sousoší okřídleného kola.

The repair of the wing sculpture of 1907, including the preparatory works, took one year. The golden wings are part of the winged spherical sculpture.



chill Square. Výstup z podchodu je plně bezbariérový, k dispozici je schodiště, dvojice eskalátorů a výtah. Stavební práce na prodloužení podchodu začaly vloni v květnu a zahrnovaly mimo jiné i potřebné přeložky kolejí, stávajícího kabelového kolektoru a vodovodu a úpravy kanalizace. Zastřešení výstupu z podchodu je na české železniční síti unikátní. Celá konstrukce byla provedena z pohledového betonu, sama betonáž probíhala ze dvou směsí betonu, kdy technologové dodávající beton určovali přesný čas, kdy se použije druhá směs, aby se docílilo správného vzhledu konstrukce. Architekti navrhli i pobytové schody na přístupovém chodníku, kde si mohou lidé v klidu sednout a pozorovat provoz na vlakovém nádraží. ○

THE RAILWAY INFRASTRUCTURE ADMINISTRATION OF THE CZECH REPUBLIC (SPRÁVA ŽELEZNIC)

has been improving the conditions for passengers at Prague Main Railway Station. The builders are now focusing mainly on the Fanta Building, which was built in the Art Nouveau style at the beginning of the 20th century. The extensive renovation of the building began in 2019. Since then, a new roof and facade have been built. The preparation of the whole event had taken place in close cooperation with preservationists due to the historical significance of the building. The interiors of the historical check-in hall, which was named after its architect, are already being rebuilt and will be open to the public in full gloss next year.



SLADKÉ MÁMENÍ

text a foto: Czech Specials

O české kuchyni se toho napsalo dost, známé jsou české knedlíky, omáčky i polévky. Turista určitě neodjede z České republiky, aniž by ochutnal pečenou kachnu anebo ovocné knedlíky. Ale jak je to s cukrářskými výrobky? Může se český tradiční zákusek rovnat zákuskům světovým?

TROCHU CUKRÁŘSKÉ HISTORIE

Zajděme teď trochu do historie. První samostatnou cukrářskou živnost si podle dochovaných záznamů otevřel v Praze na Malé Straně v roce 1501 cukrář jménem Mates. Již ve druhé polovině 16. století bylo v Praze čtrnáct cukrářů a živnost se začínala rozšiřovat i do dalších měst. Koncem 19. století již začali čeští cukráři sbírat zkušenosti v zahraničí a doma si otevírali své první cukrárny a kavárny.

20. století i přesto, že hned ve své první polovině zažilo dvě světové války, přineslo velký rozmach cukrářského řemesla. Do Prahy jezdili na zákusky do vyhlášených cukráren i zákazníci z Vídně. Vynikající cukráři, jako byl reformátor českého cukrářství Antonín Berger anebo František Myšák, pozvedli ve svých cukrárnách latku kvality své výroby velmi vysoko a ostatní cukráři se jim snažili vyrovnat. K rozvoji cukrářství pomohlo i založení první učňovské školy v roce 1926, která začala připravovat cukrářský dorost.

Je dobře, že je i v současné době ze strany mladých lidí stále zájem o cukrářské řemeslo, a proto se český cukrářský výrobek mezi těmi z celého světa určitě neztratí!

VĚNEČEK I RAKVIČKA

Ale jaké zákusky jsou ty typicky české? Ořechy, cukr a sníh z vaječného bílku jsou základ pro zákusek s názvem laskonka. Kdo ochutná tyto dvě křehké placičky spojené lahodným krémem, už na italské makronky ani nepomyslí. Trochu pohřebně zní názvy dalších dvou vyhlášených zákusků, a to rakvička a věneček. Pro výrobu rakviček, jejichž korpus je ze šlehaných žloutků,

je zapotřebí nejen speciálních formiček, ale i cukrářský um. Plněné a zdobené šlehačkou se doslova rozplývají na jazyku. U věnečků i větrníků je základem odpalované těsto, liší se nejen tvarem, ale i použitým krémem. Nesmíme zapomenout na kremrole, v některých regionech plněné jen šlehačkou, v dalších zase různě ochuceným bílkovým sněhem. Českých zákusků je mnohem více, a chcete-li si na nich pochutnat, najdete je v nabídce každé lepší cukrárny. Od Nového roku potvrdí jejich kvalitu nově i certifikace Czech Specials.

PLNĚNÁ KOKOSKA

Plněná kokoska je v nabídce českých cukráren již od počátku minulého století. Vyrábí se buď větší jako samostatný zákusek, anebo v podobě minidezertu na svatby nebo i jako součást vánočního cukroví. ○

Plněná kokoska
Cream filled coconut biscuit



OCHUTNEJTE
ČESKO!

www.czechspecials.cz





DREAM DESSERTS

text and photo: Czech Specials

A lot has been written about Czech cuisine. Czech dumplings, sauces and soups are well known. The tourist will definitely not leave the Czech Republic without tasting roast duck or fruit dumplings. But what about confectionery? Can Czech traditional desserts be equal to the world ones?

SOME HISTORY OF CONFECTIONERY

Let's start with some history. According to surviving records, the first independent confectionery was opened in *Malá Strana* area of Prague by a confectioner named Mates in 1501. As early as in the second half of the 16th century, there were fourteen confectioners in Prague and the business began to expand into other towns. At the end of the 19th century, Czech confectioners began to gain experience abroad and opened their first confectioneries and cafes in the home country.

The 20th century, despite experiencing two world wars in its first half, brought a great boom in the confectionery craft. Even customers from Vienna used to come to Prague to have desserts in famous confectioneries. Excellent confectioners, such as Antonín Berger, the reformer of the Czech confectionery, and František Myšák raised the bar of production quality in their confectioneries very high and other confectioners tried to match them. The establishment of the first apprentice school in 1926, which began preparing the generation of young confectioners, also helped to develop the confectionery.

It is great that these days young people are still interested in the confectionery craft, and therefore the Czech confectionery products will certainly not be lost among those from all over the world.

'WREATH' AND 'COFFIN'

But what are typical Czech desserts? Nuts, sugar and egg whites are the basis for a dessert called '*laskonka*'. Anyone who has tasted these two

delicate flats joined with delicious cream will not even think about Italian meringue macarons. The names of the other two famous desserts called '*rakvička*' (coffin) and '*věneček*' (wreath), sound a bit funeral. For the production of 'coffins', the body of which is made of whipped egg yolks, not only special baking molds are needed, but also the art of confectionery. Stuffed and decorated with whipped cream, they literally melt on the tongue. Although the basis both of 'wreaths' and of cream puffs is the choux pastry dough, they differ not only in shape but also in the cream used as filling. And we must not forget the cream rolls, which are filled only with whipped cream in some regions and with differently flavoured whipped egg whites in others. There are many other typical Czech desserts, and if you want to enjoy them, you will find them in the menu of every good cake shop. From the New Year, their quality will be also confirmed with the *Czech Specials* certification.

'FILLED COCONUTS'

'Filled Coconuts' have been offered by Czech confectioneries since the beginning of the last century. They are made either in a large size as a separate dessert, or in the form of a mini dessert for weddings or as a kind of Christmas sweets. ◉



TASTE THE CZECH REPUBLIC!

www.czechspecials.cz



VZHŮRU ZA PIVNÍMI ZÁŽITKY

text: CzechTourism Německo, foto: @David Marvan © CzechTourism; City of Zatec @UPVISION © CzechTourism

Když se řekne Česko, mnohým na myslí vytanou obrázku zlatého moku, českého národního nápoje piva. Návštěva Česka bez toho, aniž by člověk ochutnal jeho několik různých značek, se skoro nepočítá.

méně známé výhledy, ten nechť se vydá vychutnat si pivní stezky do Orlických hor, Lužických hor, Beskyd anebo Krušných hor, kde nesmí minout Žatec – město, které díky chmelu aspiruje na zápis na seznam Světového dědictví UNESCO. Kdo by se bál, že by se mu po několika locích piva ve výšinách



I když Češi pivo milují, tolerance jeho promile za volantem je nulová. Za pivními zážitky se tak rozhodně vyplatí jezdit vlakem. Železniční síť v Česku je stejně hustá jako ta pivovarnická. Ba dokonce si lze první doušek čerstvě načepovaného tekutého zlata dopřát i na palubě v jídelních vozech se servisem JLV mezinárodních a domácích spojů. Zde si ho koneckonců vychutnával i německý spolkový prezident cestou na státní návštěvu ČR na podzim roku 2021. A kde si ho vychutnat v zemi samé? Jak Češi, tak naši sousedé z Německa, Rakouska a dalších zemí milují pěší turistiku a výlety. Češi zkombinovali obě své vášně – tedy tu pro pivo a pěší turistiku – a tak vznikla síť pivních stezek.

A které jsou ty nejznámější? Nezačněte ničím menším než nejvyšším českým pohořím – Krkonošemi. Krkonošská stezka nabízí na trati 30 km pět pivovarů s osvěžujícím pivem a samozřejmě také krásné výhledy do kraje! Ostatní pohoří nezůstávají ve stínu, a kdo rád objevuje

hor zatočila hlava, může zamířit na jih republiky a objevovat jihočeské či jihomoravské pivovary na Tišnovsku a přitom se kochat přírodou národních parků Šumava a Podyjí.

Ať už se vydáte z jakékoli země kamkoli do Česka, inspirujte se na webových stránkách visitczechrepublic.com. Návštěvníci z Německa se mohou obrátit na zastoupení České centrály cestovního ruchu (Tschechische Zentrale für Tourismus) – CzechTourism v Berlíně. Rádi Vám poradíme při plánování cesty do Česka a také zadarmo pošleme informační materiály, ať už plán města, či mapu pěších výletů v tom či onom regionu. Neváhejte nás kontaktovat na adrese: Wilhelmstr. 44, 101 17 Berlin, tel. 0049-30-204 47 70, anebo na e-mail: berlin@czechtourism.com.

#VisitCzechRepublic



LET'S GO FOR BEER EXPERIENCES!

text: CzechTourism Germany, **photo:** @David Marvan © CzechTourism; City of Zatec @UPVISION © CzechTourism

When we say 'Czechia', many people think of pictures of golden beverage - beer, the Czech national drink. A visit to the Czech Republic without tasting its several different brands hardly counts.

Even though Czechs love beer, the tolerance of blood alcohol level behind the wheel in our country is zero. To gain some beer experiences, it is definitely worth taking a train. The railway network in the Czech Republic is as dense as the brewing network. In fact, the first sip of freshly poured 'liquid gold' can be indulged on board in dining cars with JLV service on international and domestic lines. After all, even the German Federal President enjoyed it here on a state visit to the Czech Republic in the autumn of 2021. And where can you taste beer in the country itself? The Czechs and our neighbours from Germany, Austria and other countries all love hiking and going on trips. The Czechs have combined their passion for beer with passion for hiking, and, thus, a network of beer trails has been created.

Which of them are the most famous? You should not start with anything less than the highest Czech mountain range – the Krkonoše Mountains. The Krkonoše trail offers five breweries with refreshing beer on the 30 km route and, of course, also beautiful views of the region. The other mountain ranges do not remain in the shade, and if you like to discover lesser-known views, set out to try the

beer trails in the Eagle Mountains, the Lusatian Mountains, the Beskydy Mountains or the Ore Mountains, where you must not miss the town of Žatec, which aspires to be inscribed on the UNESCO World Heritage List due to hops grown here. Those who are afraid to get dizzy after several sips of beer in the heights can head to the south of the country and discover the South Bohemian breweries or South Moravian breweries in the Tišnov region, while enjoying the scenery of the Šumava and Podyjí National Parks.

No matter which country you set out from to which part of the Czech Republic, you can get inspired on the website visitczechrepublic.com. Visitors from Germany can contact the CzechTourism, the agency of Czech Tourism authority (Tschechische Zentrale für Tourismus) in Berlin, which will be happy to advise tourists on planning their trip to the Czech Republic and will also send you free information materials, such as a city map or a map of walking trips in various regions. Do not hesitate to contact us at Wilhelmstr. 44, 101 17 Berlin, tel. 0049-30-204 47 70, or by e-mail: berlin@czechtourism.com.



ZIMNÍ DOVOLENÁ NA JIHU ČECH

text a foto: Jihočeská centrála cestovního ruchu

Ať už jste příznivci sjezdového lyžování, snowboardingu, výletů na běžkách, chcete si vychutnat zimní radovánky se svými dětmi, anebo jen odpočívat v zasněžené krajině, jižní Čechy jsou ideálním místem pro tyto aktivity. Nabízejí nádhernou přírodu, která v zimním období působí až pohádkovým dojmem. Jižní Čechy jsou prostě pro zimní dovolenou správná volba.

Tu pravou šumavskou pohodu zažijete v lyžařském areálu Zadov-Churáňov. Je to jedno z nejznámějších center běžeckého lyžování u nás, ale i oblíbené místo sjezdového lyžování s celkem 12 sjezdovkami na Zadově, Churáňově a Nových Hutích. Nesmíme opomenout ani skvělé sjezdovky třeba na Kubové Huti, Kvildě, Horní Vltavici, ve Strážném, Libínském Sedle anebo třeba na Javorníku. Pro příznivce běžkového lyžování pak Šumava nabízí bezpočet možností na krásné túry zasněženou horskou krajinou.

Ve Skiareálu Lipno (Kramolín) na vás čekají perfektně upravené, bezpečné a zasněžované sjezdovky o celkové délce 11 km, tři čtyřsedačkové lanovky, skicrossové dráhy i snowpark. Pro děti jsou připravena špičkově vybavená výuková hřiště s pojízdnými koberci. V blízkosti skiareálu se nachází 40 km upravovaných běžeckých stop.

Unikátní bruslení na Lipně – jakmile led na lipenském jezeře dosáhne síly 18 cm, bruslaři mohou bezpečně jezdit po upravovaném 11 km dlouhém úseku, který vede z Lipna nad Vltavou do Frymburku. Bruslí se zdarma. Dráhu pro bruslaře i běžecké stopy upravují v Lipně nad Vltavou speciální rolbou.

Zasněžená krajina **České Kanady** má neopakovatelné kouzlo. Pro zimní turistiku je zde vyznačeno a strojově upravováno přes 80 kilometrů zimních běžeckých tras pro klasické lyžování i bruslařský styl. Nejoblíbenější okruhy vycházejí z Nové Bystřice, Landštejna, Starého Města pod Landštejnem, Českého Rudolce, Zvůle a Slavonic.

Milovníci běžek si přijdou na své i v **Novohradských horách**. Hojná Voda je východiskem několika běžeckých tras. Okruhy jsou barevně odlišeny. Při dobrých sněhových podmínkách jsou lyžařské stopy technicky upravovány.

Zalyžovat si ale můžete i na rozhraní jižních a středních Čech. **Skiareál Monínec** se rozprostírá v nadmořské výšce 724 metrů na severní straně Javorové skály u Sedlce. Díky nejmodernější technologii umělého zasněžování se zde lyžuje více než 100 dnů v roce. Areál nabízí svým návštěvníkům dvě červené sjezdovky s celkovou délkou 1800 metrů a pro děti je připravena dětská školička s pojízdným pásem. ●

www.jiznicechy.cz

Jižní Čechy @jiznicechy





WINTER HOLIDAYS IN SOUTH BOHEMIA

text and photo: Jihočeská centrála cestovního ruchu

No matter if you are a fan of downhill skiing, snowboarding or cross-country skiing and want to enjoy winter fun with your children or just prefer to relax in the snowy landscape, South Bohemia is an ideal place for all of these. The region offers beautiful scenery, which makes a fairy-tale impression in winter. South Bohemia is just the right choice for a winter holiday.



Kostel sv. Štěpána na Kvildě
St. Stephan Church in Kvilda

You will experience the true heaven of Šumava National Park in the Zadov-Churáňov Ski Area. It is one of the most famous cross-country skiing centres in our country as well as a popular place for downhill skiing with a total of 12 ski slopes in Zadov, Churáňov and Nové Hutě. We must not forget the great ski slopes at Kubova Hut, Kvilda, Horní Vltavica, Strážné, Libínský Sedlo or Javorník. For fans of cross-country skiing, Šumava offers countless opportunities for beautiful hikes through the snowy mountain landscape.

In the **Lipno (Kramolín)** Ski Area, perfectly groomed, safe and snow-covered ski slopes of the total length of 11 km, three cable car lines with four-person seats, cross-country ski runs and a snow park await you. For children, there are state-of-the-art educational playgrounds with moving carpets. Near the ski resort there are 40 km of groomed cross-country trails.

Unique ice skating in Lipno. As soon as the ice on Lake Lipno reaches a thickness of 18 cm, ice-skaters can safely skate on a groomed 11 km long section that leads from Lipno nad Vltavou to Frymburk. Ice skating is free. The track for ice-skaters and cross-country trails in Lipno nad Vltavou are maintained by a special snowcat.

The snowy landscape of **Czech Canada** has a unique charm. For winter hiking, over 80 kilometres of winter cross-country trails for classic skiing and skating style are marked and machine-groomed here. The most popular circuits start at Nová Bystřice, Landštejn, Staré Město pod Landštejnem, Český Rudolec, Zvůle and Slavonice.

Cross-country skiers will enjoy themselves in the **Novohradské Mountains**. Hojná Voda is the start-

ing point of several cross-country trails. The circuits are colour-coded. In good snow conditions, the ski trails are technically groomed.

You can also go skiing on the border of South and Central Bohemia. The **Monínec ski resort** is located at an altitude of 724 meters on the northern side of *Javorová skála* (Maple Rock) near Sedlec. Thanks to the latest technology of artificial snow, it is possible to ski here more than 100 days a year. The resort offers its visitors two red ski slopes of a total length of 1,800 meters and a children's school with a conveyor belt is ready for children. ○



www.jiznicechy.cz

[f](#) South Bohemia [@jiznicechy](#)

 South Bohemia
true love



Hlavní budova muzea na Florenci.
The Main Building of the museum in Florence.

JUBILEUM, REKONSTRUKCE I ZAJÍMAVÉ EXPOZICE

text: Muzeum hlavního města Prahy, **foto:** Muzeum města Prahy, Jan Vrabec

Muzeum hlavního města Prahy slaví 140. výročí svého založení. Hlavní budova prochází rekonstrukcí, aby mohla přivítat návštěvníky v novém hávu, ale další zajímavé expozice jsou přístupné. O současnosti i budoucnosti muzea jsme hovořili s jeho ředitelkou Zuzanou Strnadovou.

Můžete krátce přiblížit historii muzea?

První myšlenky na vznik pražského vlastivědného muzea se objevily již záhy po polovině 19. století. V té době začaly vznikat první sbírky, v roce 1881 byly schváleny první dokumenty dokládající vznik pražského městského muzea a od roku 1883 jsou sbírky nepřetržitě představovány veřejnosti. Jen počet sbírkových předmětů z původních několika tisíc vzrostl na více než milion inventárních čísel. Jako datum založení Muzea hlavního města Prahy, příspěvkové organizace hlavního města Prahy, je v současné zřizovací listině uváděn den 3. 10. 1881, kdy byla schválena na zasedání sboru obecních starších Magistrátu královského hlavního města Prahy *Pravidla stálého komitétu městského muzea Pražského*. Veřejnosti pak své sbírky muzeum zpřístupnilo na jaře roku 1883 v dosavadním kavárenském pavilonu poblíž zbořeného Poříčské brány. Od podzimu roku



Ředitelka PhDr. Zuzana Strnadová.
Director PhDr. Zuzana Strnadová



1900 slouží návštěvníkům současná (hlavní) budova postavená podle návrhu arch. Antonína Balšánka. Od té doby můžeme o pražském městském muzeu hovořit jako o důstojném stánku pro uchování hmotné paměti dějin Prahy.

V současné době je hlavní budova v rekonstrukci. Co bylo hlavní příčinou toho, že jste se k této rozsáhlé akci odhodlali?

Hlavní příčinou byl nevyhovující technický stav budovy, která od svého otevření v roce 1900 neprošla zásadní rekonstrukcí. Nedostatečná kapacita sítí, nevyhovující stav požárních hydrantů a dalších technických prvků již neumožňovaly zajištění prostředí vstřícného vůči návštěvníkům, ani současnou technicky náročnou podobu výstav a expozic. Navíc byla budova víceméně plná bariér, takže přístup a pobyt návštěvníků se speciálními potřebami byly značně komplikované, takže druhé patro nemohli vlastně navštívit vůbec.

Kdy se má muzeum znovu otevřít? Jak rekonstrukce v současné době pokračuje a co bude po jejím dokončení nového?

Rekonstrukce interiérů hlavní budovy muzea začala 1. ledna 2021, stavební část bude podle harmonogramu dokončena v 1. čtvrtletí roku 2023. Následně budou ještě pokračovat některé restaurátorské práce, budova bude vybavena pro návštěvníkový provoz. S jejím otevřením pro veřejnost počítáme v září roku 2023. Zahajovat provoz budeme velkou výstavou rozloženého Langweilova modelu Prahy, který je naším ikonickým sbírkovým předmětem. Na výstavě budou prezentovány i výsledky grantu zaměřeného na využití Langweilova modelu jako historického pramenu pro školní výuku, ve kterém budou nově využita data, která byla pořízena v rámci náročné digitalizace tohoto modelu. Nové bude zázemí pro návštěvníky, jenž bude odpovídat současným světovým standardům včetně plně bezbariérového přístupu, který bude zajištěn výtahem, který bude vetknut do všech podlaží budovy přístupných návštěvníkům. V roce 2024 se pak návštěvníci mohou těšit na nové expozice, především na archeologickou expozici, která bude nově umístěna ve čtyřech sálech 1. patra.

Většina lidí má muzeum spojeno s budovou na Florenci. Ovšem vy můžete návštěvníky i při její rekonstrukci pozvat do dalších svých zařízení... Která to jsou a co v nich pro návštěvníky na sklonku tohoto a začátkem příštího roku chystáte? Jakými unikáty se muzeum pyšní?

V centru Prahy je to především dům U Zlatého prstenu s expozicí Praha Karla IV. – středověké město a nedávno otevřenou rozsáhlou výstavou Město jako přízrak – pražské inspirace Jaroslava Foglara. Dále Podskalská celnice na Výtoni se stálou expozicí Zaniklé Podskalí – život na Vltavě. Zámecký



Výstava Město jako přízrak
Exhibition The City as a Ghost

areál Ctěnice je v rámci Muzea města Prahy centrem tradiční lidové kultury a řemesel; kromě stálé expozice Příběh řemesel a krátkodobých výstav věnovaných jednotlivým řemeslům či zaměřeným na nejčastější návštěvníky areálu – rodiny s dětmi (momentálně výstava Pat a Mat) – tu lze navštívit i zajímavé víkendové akce. Významnou součástí muzea je Centrum památek moderní architektury. Národní kulturní památka Müllerova vila, nejvýznamnější dílo architekta Adolfa Loose, Rothmayerova vila, vlastní vila architekta Otty Rothmayera a studijně dokumentační centrum na Norbertově, kde je nově otevřená expozice Architekt Adolf Loos – modely a fotografie; ty jsou navštěvovány především zájemci o moderní architekturu 20. století z domova i ze zahraničí. Ve všech objektech jsou expozice a výstavy doprovázeny širokým spektrem doprovodných programů. Zvláště ceněné jsou naše lektorské programy.

Muzeum města Prahy má v současnosti ve sbírkách více než jeden a čtvrt milionu sbírkových předmětů. Vedle Langweilova modelu Prahy se pyšní především exponáty prezentovanými ve stálých expozicích a na výstavách. ●



ANNIVERSARY, RECONSTRUCTION AND INTERESTING EXHIBITIONS

text: The Prague City Museum, **photos:** The Prague City Museum, Jan Vrabec

The Prague City Museum is celebrating its 140th anniversary. The Main Building is being renovated so that it can welcome visitors in a new guise, but other interesting exhibits are open. We have talked about the present and future of the museum with its director Zuzana Strnadová.



Kavárenský pavilon s dnešní hlavní budovou muzea, r. 1902
Café pavilion with today's Main Building of the museum, 1902

Could you briefly describe the history of the museum?

The first ideas for the establishment of a museum of national history in Prague appeared soon after the middle of the 19th century. At that time, the first collections began to appear. In 1881 the first documents related to the establishment of the Prague City Museum were approved, and since 1883, the collections have been continuously presented to the public. The number of collection items alone has grown from the original several thousand to more than a million inventory items. The date of establishment of the Prague City Museum, which is an organization receiving contributions from the budget of the Capital City of Prague, is stated in the Foundation Charter of 3 October 1881, when the *Rules of the Permanent Committee of the Prague*

City Museum were approved at the meeting of the Municipal Council of the City of Prague. After that, in the spring of 1883, the museum made its collections available to the public in the existing café pavilion near the demolished Poříčská Gate. Since the autumn of 1900, the contemporary Main Building, designed by architect Antonín Balšánek, has served visitors. Since then, we have been able to speak of the Prague City Museum as a dignified stand for preserving the material memory of Prague's history.

The Main Building is currently undergoing reconstruction. What was the main reason you decided to launch this large-scale event?

The main reason was the unsatisfactory technical condition of the building, which had not undergone a major renovation since its opening in 1900. Insufficient capacity of building services systems, unsatisfactory condition of fire hydrants and other

Langweilův model Prahy
Langweil's Model of Prague





Výstava Město jako přízrak – pražské inspirace Jaroslava Foglara
Exhibition *The City as a Ghost / Prague Inspirations* by Jaroslav Foglar

technical elements no longer made it possible to ensure a visitor-friendly environment, nor the contemporary technically demanding form of exhibitions and expositions. In addition, the building was more or less full of barriers, so the access and stay of visitors with special needs were quite complicated, therefore they could not actually visit the second floor at all.

When are you going to reopen the museum? How is the reconstruction currently going and what new can we expect after its completion?

Reconstruction of the interiors of the Main Building began on 1 January 2021. According to the schedule, the construction phase will be completed in the first quarter of 2023. Subsequently, some restoration work will continue and the building will be equipped for visitors. We expect it to open to the public in September 2023. We are going to start operations with a large exhibition of the displayed Langweil's Model of Prague, which is our iconic collection item. The exhibition will also present the results of the grant focused on the use of Langweil's Model as a historical source for school teaching, in which the data obtained during the demanding digitization of this model will be newly used. The facilities for visitors will also be new and meet current world standards, including fully barrier-free access, which will be provided by a lift embedded in all floors of the building accessible to visitors. In 2024, visitors can expect some new exhibitions, especially the archeologic exposition, which will be newly located in the four halls of the 1st floor.

Most people associate the museum with the building in the Florence area of Prague. However, during its reconstruction you can invite visitors to other facilities as well. What are they and what are you planning for visitors there at the end of

this year and at the beginning of next year? What unique things does the museum boast?

In the centre of Prague, it is mainly the House at the Golden Ring with the exhibition *Prague of Charles IV – Medieval Town* and the recently opened extensive exhibition *The City as a Ghost / Prague Inspirations* by Jaroslav Foglar. Furthermore, the Podskalská Customs House in Výtoň has the permanent exhibition *The Extinct Podskalí – Life on the Vltava*. The Ctěnice Chateau Complex is a centre of traditional folk culture and crafts within the Prague City Museum; in addition to the permanent exhibition *The Story of Crafts* and short-term exhibitions dedicated to particular crafts or those aimed at families with children, who are the most frequent visitors to the complex, such as the current exhibition *Pat and Mat*, you can also attend interesting weekend events. An important part of the museum is the Centre of Modern Architecture Monuments. The national cultural monument Müller's Villa, which was the most important work of the architect Adolf Loos, Rothmayer's Villa, which belonged to the architect Otto Rothmayer, and the Norbertov Study and Documentation Centre, where the newly opened exhibition *Architect Adolf Loos – Models and Photographs* is located – they all are mainly visited by those Czechs and foreigners who are interested in modern architecture of the 20th century. In all buildings there are expositions and exhibitions with a wide range of accompanying programmes. Our lecturing programmes are especially valued.

The Prague City Museum currently has more than one and a quarter million collection items in its collections. In addition to Langweil's Model of Prague, it boasts mainly exhibits presented in permanent expositions and exhibitions. ○

Dům U Zlatého prstenu
The House at the Golden Ring



Soutěže k výstavě Město jako přízrak pro jednotlivce, rodiny, skupiny, oddíly, školní třídy:

Tajemná Stínadla

Sada karet vás provede prostřednictvím různých úkolů výstavou. Cílem je sestavit zprávu a získat odměnu. „Průvodce“ má variantu i pro organizované skupiny.



Město jako přízrak
Pražské inspirace Jaroslava Foglara
3. 9. 2021 – 4. 9. 2022
Dům U Zlatého prstenu, Týnská 630/6, Praha 1 – Staré Město



Venkovní hra Stínadla

Hráči hledají podle slepé mapy Stínadel 17 míst, na kterých plní 17 úkolů. Cílem je získat 17 unikátních stínadelských pamětních karet a vyluštit závěrečnou tajenku.



www.muzeumprahy.cz

Tyto doprovodné programy vznikly za spoluúčasti městské části Praha 1.



JV
Classics
UVÁDÍ

LANG LANG

in Concert

30 | 04 | 2022

PRAHA

O₂ arena

ČESKÝ NÁRODNÍ SYMFONICKÝ ORCHESTR
DIRIGUJE MAESTRO ION MARIN



Prima

Frekvence 1

DRNEK PIANA

ticketportal
VSTUPENKY NA DOSAH



tescoma®

Vyhrajte 70 skvělých cen +15% sleva v e-shopu *tescoma*®.

Klasické Vánoce
Soutěžíme 8. 11. - 26. 12.



Více informací na www.olma.cz



GASTRO

S NÁMI CESTA CHUTNÁ!

THE JOURNEY TASTES GREAT WITH US!

Navštivte náš jídelní vůz a ochutnejte, co pro vás připravili kuchaři juniorského národního týmu AKC ČR.

Come to our dining car and taste what the Czech Junior National Team of Chefs (AKC ČR) have prepared for you!

SVÍČKOVÁ

na smetaně s houskovým knedlíkem, brusinky

EN Sirloin in cream sauce, pastry dumplings, cranberries

DE Lendenbraten mit Rahmsauce und böhmischen Knödeln, Preiselbeeren



Smažený kuřecí

ŘÍZEK (2 ks) s bramborovým salátem

EN Chicken schnitzel (2 pcs.)
with potato salad

DE Hähnchenschnitzel (2 Stck.)
mit Kartoffelsalat

Ochutnejte sezonní nabídku od 13. 10.
Taste the seasonal offer from October 13.

Pečené

TELECÍ

na barevném pepři, čočkový salát
se zeleninou

EN Veal with colourful pepper, lentil salad
with vegetables

DE Kalbfleisch im bunten Pfeffer gebraten,
Linsensalat mit Gemüse



Sezonní
pokrm



VEPŘOVÁ LÍČKA

na černém pivě se smetanovou
bramborovou kaší a restovanou
červenou cibulí s medem

EN Pork cheeks in black beer, creamy mashed
potatoes, red onion & honey chutney

DE Schweinebäckchen an Schwarzbier mit
Sahnekartoffelpüree und Honig-Chutney
aus roten Zwiebeln



Sezonní
pokrm



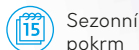
Tvarohové

ŠIŠKY

s mákem polité máslem

EN Quark "Cones" with poppy seeds
and melted butter sprinkle

DE Quarkknockerln mit Mohn und
zerlassener Butter



Sezonní
pokrm



Provoz a nabídka jídelních/bistro vozů se řídí aktuálním nařízením vlády ČR.
The operation and food offer of the dining / bistro cars are governed by the current
Regulation of the Government of the Czech Republic.



POUŤ DO DOLNÍCH BOJANOVIC

text: Jiří Teper, foto: autor

Jsou ještě u nás místa a obce, kde se lidé neřídí zběsilostí reklam, ale pravidelným rytmem ročních období a lidové obyčeje, zvyklosti i církevní svátky pro ně nejsou záležitostí skanzenů a muzeí, ale přirozenou součástí jejich života. Chcete-li taková místa a obce poznat, zamiřte na jih Moravy, do regionu zvaného Podluží. A ještě lépe, zamiřte přímo do obce Dolní Bojanovice. A nejlépe v čase proslavených bojanovských hodů!

Vinařská obec Dolní Bojanovice leží jen několik kilometrů od známějšího Hodonína. Žijí v ní asi tři tisíce obyvatel, ovšem právě v době už zmíněných hodů (posvícení), každoročně pořádaných na svátek svatého Václava, patrona bojanovského kostela, musíme k nim připočítat stovky návštěvníků, rodáků a turistů. Všichni přijíždějí, aby si vychutnali tři dny trvající atmosféru plnou tance, hudby, zpěvu a vína a především obdivovali nádheru bojanov-



ských lidových krojů. Jejich podoba se samozřejmě v čase vyvíjela a měnila, vylepšovala a bohatla. Ta dnešní opravdu mění zejména bojanovskou chasu, jak se tamější mládeži říká, na křehké a nadýchané princezny a jejich prince. Krojová nádhera vyniká zejména při nedělním průvodu obcí, který následuje po slavnostní mši, a poté na tanečním parketu „pod zeleným“, tedy na venkovním prostranství krytém střešou z vinné révy. Tam také můžete vidět origi-



nální mužský (sólový či skupinový) tanec verbuňk. Pro svou výjimečnost byl tento tanec v roce 2005 zapsán do seznamu Mistrovských děl ústního a nemateriálního dědictví lidstva UNESCO. A bojanovští chlápci jsou v jeho předvádění opravdovými mistry!

MALÝ VATIKÁN...

Hody jsou v podstatě světským svátkem, připomeňme však, že v Dolních Bojanovicích začínají mši ve zcela zaplněném kostele a to ještě zůstávají venku ti, na které už místo nezbylo. Víra je pro bojanovské odedávna čímsi přirozeným, i dnes se ke katolickému vyznání hlásí většina obyvatel. A lidé si svou víru a své církevní svátky nenechali vzít ani v dobách komunistického režimu, vzdorovali nejrůznějším zákazům i represím. Však si také pro



svou neochvějnost vysloužili dodnes připomínané přízvisko „malý Vatikán“. A díky tomu se vlastně zachovala i řada obyčejů, které církevní svátky provázejí. To jsou ty krojované průvody nejen při hodech, ale i při slavnostech Božího těla či Srdce Ježíšova. Krojovanou chasu lze vidět i na některých tanečních zábavách, na plese, ale i na křtinách, svatbách i pohřbech. Vše je záležitost tradice, kroje se dědí od rodičů na děti, obyčejně spontánně dodržují staří i mladí. Způsob života bojanovských se samozřejmě nezastavil někde v minulosti, jen si prostě místo džínsů obléknou někdy kroj, místo televizního a počítačového stereotypu si zajdou zapívat při muzice a popijí vína se sousedy a každoročně se jich desítky vydají na třicetikilometrovou pouť k Panence Marii do Žarošic.

VÍNO, VINAŘI, VINOHRADY

Když jsme u toho vína. Dolní Bojanovice, obec, která má za sebou už více než osm set let trvání, se může pochlubit opravdu dlouholetou vinařskou a vinohradnickou tradicí. První písemná zmínka o bojanovských vinohradech je z roku 1505, patrně se však s jejich vysazováním začalo ještě mnohem dřív. Vždyť obecně se předpokládá, že znalost pěstování

vinné révy přinesly na jižní Moravu již římské legie. A že se tady vínu opravdu dařilo, o tom svědčí například i proslulost bojanovského ryzlinku, který byl oblíben již na císařském dvoře Josefa I. Tento ryzlink rýnský je ostatně vychvalovanou odrůdou místních vinařů dodnes.

Milovníci vína jistě dobře vědí, kam v případě takové obce za skleničkou bílého zajít. Na okraji Dolních Bojanovic najdou celou řadu nízkých domků, obílených, malovaných a jinak zdobených. Jsou to pověstné budy, stavby původně sloužící k lisování vína, dnes i k odpočinku a přátelskému posezení. A s rozvojem takzvané vinařské turistiky tam nabízejí ochutnávku voňavé úrody přichozím zblízka i zdaleka. Zvláště živo je u búd zejména v podzimním čase hodů, kdy nechybí ani prozpěvování při housličkách či kytarě. Atmosféra takového posezení, někdy i návštěvy vinného sklepa pod boudou, je jedinečná. Žádné komerční megavinobraní, jen obyčejné setkání s dobrými lidmi a s výsledky jejich namáhavé práce ve vinohradu.

CHRÁNÍ DUCHA OBCE

Kdo se v Dolních Bojanovicích zdrží déle, má možnost seznámit se například s místními muzikanty a jejich kapelami. Repertoár je široký, od lidové písničky u cimbálu ke klasické dechové hudbě či vlastní tvorbě. A kdo v obci nehraje, ten si určitě



rád zaspívá, bojanovské pěvecké sbory mají rovněž dlouhou tradici. A to jsme ještě nepřipomínali lidové malářečky, výrobce podlužáckých krojů, řezbáře... Známý český spisovatel Miroslav Zikmund při návštěvě Dolních Bojanovic věnoval jejím obyvatelům tato slova: „Važte si bojanovických křížů, bojanovických sklepů a především ducha vaší vesnice. Toho pěstujte, aby vaše obec neztratila svoji pověst a charakter!“ ●



JOURNEY TO DOLNÍ BOJANOVICE

text: Jiří Teper, photos: author

There are still places and villages in our country where people do not follow the craziness of advertising, but the regular rhythm of the seasons. These people do not perceive folk customs, traditions and church festivals as a matter of open-air museums; customs and feasts are natural part of their lives. If you want to get to know such places and villages, set out to the south of Moravia, to the region called Podluží. And even better: head straight to the village of Dolní Bojanovice. And the best time to do that is the time of the famous Bojanovice feast!

The wine-growing village of Dolní Bojanovice lies only a few kilometres from the better-known town of Hodonín. The village has a population of about three thousand people, but at the time of the abovementioned feast, which is held annually on St. Wenceslas' Day, the patron saint of the local church, we should add hundreds of visitors, natives and tourists. Everyone comes to enjoy the three-day festival atmosphere full of dance, music, singing and wine and, above all, to admire the beauty of Bojanovice folk costumes. Of course, the costumes have evolved, changed, improved and become richer over time. The contemporary folk costumes really change the local youth, '*khasa*', as the young people are called here, into fragile and puffy princesses and their princes. The costume beauty is especially distinguished during the Sunday procession through

the village, which follows the solemn mass, and then on the dance floor under 'the green', which is the outdoor area covered with a roof made of vine. There you can also see the original male dance (solo or group) called '*verbunk*'. Due to its uniqueness, this dance was inscribed on the UNESCO List of Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of Humanity in 2005. And the boys from Bojanovice are true masters of its performance!

LITTLE VATICAN...

The feast is basically a secular holiday. However, we should not forget that when the masses begin in Dolní Bojanovice, the church is completely crowded, and those who do not fit inside the church remain outside. Faith has long been something natural for the villagers. Even today, the majority of the



population profess Catholic faith. The people did not let their faith and their church holidays be taken from them even during the communist regime and resisted various prohibitions and repressions. For their steadfastness, they earned the nickname 'Little Vatican', which is still remembered today. And thanks to this, a number of customs that accompany church holidays have been preserved. These are the costumed processions which take place not only during the mentioned feasts, but also during the feasts of the Body of God and the Heart of Jesus. Young people wearing folk costumes can be seen at dance parties, at the ball as well as at christenings, weddings and funerals. Everything is a matter of tradition; the costumes are passed down from parents to children and the customs are spontaneously observed both by the old and by the young. Of course, the way of life in Bojanovice did not stop somewhere in the past; the people just sometimes wear folk costumes instead of jeans, go to sing to music and drink wine with their neighbours instead of the TV and computer stereotypes and every year dozens of them go on a thirty-kilometre pilgrimage to the Church of the Virgin Mary in the village of Žarošice.

WINE, WINEMAKERS, VINEYARDS

Speaking of wine: Dolní Bojanovice, a village that has existed for more than eight hundred years, boasts a really long winemaking and viticultural tradition. The first record of the Bojanovice vineyards was made in 1505, but their planting must have begun much earlier. After all, it is generally assumed that the knowledge of vine growing was brought to South Moravia by the Roman legions.

And the fact that wine has been really successful here is evidenced, for example, by the fame of the Bojanovice Riesling, which was popular as early as at the imperial court of Joseph I. After all, this Riesling is local winemakers' praised variety to this day.

In the case of such a village, wine lovers certainly know where to go for a glass of white wine. On the outskirts of Dolní Bojanovice they will find a number of low houses, whitewashed, painted or decorated in other ways. Those are the famous 'búda' houses, the buildings which were originally used for wine pressing and today are also used for relaxation and friends' gatherings. And with the development of so-called 'wine tourism', they offer a tasting of fragrant crops to those who arrive from both close and faraway places. It is especially lively around these buildings in the autumn time of feasts, when there is also singing to the sounds of a violin or a guitar. The atmosphere of such a gathering, which is sometimes combined with a visit to the wine cellar under the 'búda', is unique. It is not a commercial mega-vintage, but just an ordinary meeting with good people and the results of their hard work in the vineyard.



PROTECTING THE VILLAGE SPIRIT

Those who are going to stay in Dolní Bojanovice longer will have the opportunity to meet, for example, local musicians and their bands. The repertoire is wide, from folk songs sung to the tunes of a dulcimer to classical wind music and the musicians' own compositions. And those villagers who do not play musical instruments certainly like to sing; the Bojanovice choirs also have a long tradition. And we have not yet mentioned folk painters, producers of folk costumes, carvers...

The well-known Czech writer Miroslav Zikmund devoted the following words to the villagers during his visit to Dolní Bojanovice: 'Have respect for the Bojanovice crosses, the Bojanovice cellars and, above all, the spirit of your village! Foster this spirit so that your community does not lose its reputation and character!' ○





NA HRADY A ZÁMKY I V ZIMĚ

text: redakce, foto: archiv, pixabay.com

Většina hradů a zámků je v zimě pro veřejnost uzavřena, ale přece jen existují výjimky. My jsme pro vás připravili nabídku pěti z nich z různých koutů Čech a Moravy. Samozřejmě že v dnešní době musíte přizpůsobit svou návštěvu aktuálním koronavirovým opatřením, ale věřme, že nebudou tak přísná, aby návštěvu znemožnila.

ZÁMEK LOUČEŇ

K bývalým šlechtickým sídlům, jejichž dnešní majitelé či správci nenabízejí návštěvníkům jen výlety do historie, původní interiéry či nejrůznější sbírky zbraní, obrazů či brnění, ale také možnost rodinné relaxace a zábavy, patří určitě barokní zámek Loučeň. Najdeme ho ve středních Čechách, asi padesát kilometrů severně od Prahy. Bývalé sídlo rodiny Thurn-Taxisů (ano, slavná překážka Velké pardubic-

ké steeplechase Taxisův příkop je pojmenována po jednom z příslušníků tohoto rodu) potěší celoročně celou řadou programů a akcí pro děti i dospělé. Z těch zimních připomeňme jen zámecký advent, při kterém můžeme obdivovat i největší adventní věnec u nás, vánoční prohlídky zámku (vždy s kostýmovaným průvodcem), kdy je v každé místnosti k vidění vždy jinak nazdobený vánoční stromek, anebo oslavy Silvestra a Nového roku. Celoročně je přístupný také zámecký park v anglickém stylu, kde najdeme evropsky unikátní zvláštnost – labyrintárium, které čítá dvanáct velkých bludišť z nejrůznějších přírodních materiálů.

ZÁMEK HLUBOKÁ NAD VLTAVOU

Mnoha českým návštěvníkům se při pohledu na romantickou stavbu zámku Hluboká nad Vltavou určitě vybaví scény z domácí kultovní pohádky Pyšná princezna. Příběh krále Miroslava a princezny Krasomily se zde v 50. letech minulého století natáčel v historických interiérech i v zámeckém parku. A nebyla to zdaleka jediná pohádka, která se tam natáčela. Půvabný zámek ve stylu tudorovské gotiky



inspirované anglickým Windsorem je nepřehlédnutelným klenotem uprostřed neméně půvabných jižních Čech. Každý rok přiláká tisíce návštěvníků, pro které je připraveno několik prohlídkových okruhů úžasným a zachovalým interiérem zámku. K vidění jsou soukromé zámecké pokoje, jídelny, slavnostní sály, zbrojnice, knihovna, ale i kuchyně a další prostory. Zámek je nyní otevřen celoročně (vyjma pondělí), zimní prohlídková trasa (prostory jsou temperovány) nabízí například soukromá apartmá čtyř posledních generací majitelů hlubockého panství, rodu Schwarzenbergů.

HRAD A ZÁMEK STARÉ HRADY

Kdo se nemůže rozhodnout, zda navštívit raději některý starý hrad anebo spíše romantický zámek, ať zamíří do Starých Hradů. Původně gotický hrad dnes





tvoří jeden rozsáhlý areál s renesančním zámekem a předzámčím. Najdeme ho ve vyhlášené turistické oblasti zvané Český ráj, jižně od města Jičina. A jestliže se Jičinu říká také město pohádek, Staré Hrady jsou dnes plné pohádek od půdy až po staré sklepení. Jeho současní majitelé se totiž postarali v minulých letech o vzkříšení celého objektu ve velkém stylu. Historickou stavbu oživil nejen přitažlivým prohlídkovým okruhem Jak se žilo za císaře pána Josefa I., který je určen především dospělým návštěvníkům, ale postupně také několika pohádkovými okruhy, které jsou skutečnou atrakcí pro děti. Ty budou totiž procházet s patřičně vyšňořeným průvodcem od obydlí jedné pohádkové bytosti ke druhé; celkem jich na ně čeká 450! Jsou to například draci „jako živí“ v čele se samotným dračím králem, ale také čerti, vodníci, obři, rytíři, čarodějnice a další a další... Sázka na propojení historie se zábavou pro celou rodinu se majitelům vyplácí, takže mohou mít otevřeno i přes zimu – přesněji o sobotách, nedělích a svátcích.

ZÁMEK LEDNICE

Ozdobou jižní Moravy je bezesporu zámek Lednice. Muselo ovšem uplynout několik staletí, než se z původní gotické tvrze po mnoha přestavbách stalo ve století devatenáctém výpravné sídlo rodu Liechtensteinů v líbivém novogotickém slohu.



www.zamek-lednice.com

Zámek je navíc ústřední stavbou jednoho z největších evropských parků, který se rozkládá na ploše více než 200 hektarů. Sama procházka už stojí za to, parková úprava ve francouzském stylu se tam střídá s přírodními scenériemi, rybníky, říčními rameny a také celou řadou stavebních památek. Je to například známý minaret, čínský pavilon, benátská kašna i romantická umělá zřícenina Janův hrad. Není divu, že lednicko-valtický areál, jak zní jeho označení, byl v roce 1996 zapsán do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Na zámku Lednice slouží návštěvníkům k prohlídce několik tematických okruhů s exkluzivně vybavenými interiéry. Základní okruh s reprezentačními sály je v sobotu a v neděli přístupný i v zimních měsících, stejně jako zámecký palmový skleník.

HRAD ŠPILBERK

Komu se v zimě nechce z pohodlí velkoměsta, a přesto by si rád udělal výlet do historie prostřednictvím návštěvy starého hradního sídla, má v Čechách i na Moravě hned několik možností. V Praze je to samozřejmě Pražský hrad, v Ostravě Slezsko-moravský hrad a v Brně hrad Špilberk. Věnujme se



nyní tomu brněnskému. Špilberk, kterému Brňané neřeknou jinak než „Špilas“, najdeme ve středu města na stejnojmenném kopci. Původně byl koncipován jeho zřizovatelem králem Přemyslem Otakarem II. jako opora panovnické moci a důstojné sídlo vládců Moravy. Stejně jako jiná podobná sídla však zažil mnohá období slávy i úpadku, střídali se jeho majitelé i dobyvatelé. Postupně byl až do poloviny 18. století přebudováván na nejmohutnější a také nejvýznamnější barokní pevnost na Moravě, tvořící jako citadela s městem jednu pevnostní soustavu. Proslul tedy jako pevnost a možná ještě více jako vězení pro těžké zločince, a ještě později jako vojenská kasárna. O tom všem ostatně vypovídají na Špilberku současné expozice a koná se tam rovněž řada kulturních akcí. A důležitá tečka: „Špilas“ je otevřen celoročně! ●



VISIT CASTLES AND CHATEAUX EVEN IN WINTER

text: editors, photo: archive

Most castles and chateaux are closed to the public in winter, but there are some exceptions. We have prepared an offer of five of them from different parts of Bohemia and Moravia. Of course, nowadays you need to adjust your visit to the current coronavirus precautions, but we believe that they will not be so strict as to make the visit impossible.



LOUČEŇ CHATEAU

The Baroque chateau Loučeň is certainly one of those former aristocratic residences whose current owners or administrators offer visitors not only trips to history, original interiors and various collections of weapons, paintings or armour, but also the possibility of family relaxation and entertainment. You will find the chateau in Central Bohemia, about fifty kilometres north of Prague. The former residence of the Thurn-Taxis family (yes, the famous obstacle of the Great Pardubice steeplechase the *Taxis' Ditch* was named after one of the members of this genus) will delight you with a number of

programmes and events for children and adults all year round. Of the winter ones, let us just mention the castle Advent time, during which we can admire the biggest Advent wreath in our country, Christmas tours of the castle (always with a costumed guide), when in each room you can always see a differently decorated Christmas tree, and New Year's Eve and New Year's celebrations. The English-style chateau park is also open all year round. Here you can see a unique feature in Europe – the *Labyrintharium*, which includes twelve large mazes made of various natural materials.

HLUBOKÁ NAD VLTAVOU CHATEAU

When looking at the romantic building of Hluboká nad Vltavou Chateau, many Czech visitors will certainly remember the scenes from the domestic cult fairy tale *The Proud Princess*. The story of King Miroslav and Princess Krasomila was filmed here



in the historic interiors and castle park in the 1950s. And that was not the only fairy tale filmed there. The charming Tudor Gothic chateau inspired by the English Windsor Castle is an unmissable gem in the middle of no less charming South Bohemia. Every year it attracts thousands of visitors, for whom several sightseeing tours around the amazing and well-preserved interior of the chateau are prepared. There are private castle rooms, dining rooms, ceremonial halls, armoury, library, as well as kitchens and other premises. The chateau is now open all year round (except Mondays); the premises are heated and the winter tour offers to see, for example, the private suites of the last four generations of the Schwarzenberg family, the owners of the Hluboká estate.

STARÉ HRADY CASTLE AND CHATEAU

Those who cannot decide whether to visit an old castle or rather a romantic chateau should head to Staré Hradky. Originally a Gothic castle, today it forms one large area with a Renaissance chateau



and forecourt. You will find it in a famous tourist area called Bohemian Paradise, south of the town of Jičín. While Jičín is also called the 'town of fairy tales', today Staré Hradý Castle is full of fairy tales from the attic to the old cellars. Its current owners have made effort to resurrect the entire building in style in recent years. They have enlivened the historic building not only with an attractive sightseeing tour *How People Lived under Emperor Joseph I*, which is intended primarily for adult visitors, but gradually also with several fairy-tale circuits, which are a real attraction for children. They will walk with a guide, who is wearing an appropriate outfit, from one



fairy-tale creature's home to another; a total of 450 such creatures are waiting for them! These are, for example, dragons that 'look like alive' and are led by the dragon king himself, as well as devils, water elves, giants, knights, witches and many, many others ... Betting on connecting history with fun for the whole family pays off, so the owners keep the castle open even during the winter - more precisely on Saturdays, Sundays and holidays.

LEDNICE CASTLE

Lednice Castle is undoubtedly the decoration of South Moravia. However, several centuries had passed and many reconstructions had been realized before the original Gothic fortress became the epic residence of the Liechtenstein family in a pleasing Neo-Gothic style in the nineteenth century. In addition, the castle is the central building of one of the largest parks in Europe, which covers an area of more than 200 hectares. The walk itself is worth tak-



ing: the French-style landscaping alternates with the natural scenery, ponds, river branches and a number of architectural monuments, such as the famous minaret, the Chinese pavilion, the Venetian fountain and the romantic artificial ruins of John's Castle (*Janův hrad*). It is no wonder that the Lednice-Valtice area, as its name sounds, was inscribed on the UNESCO World Heritage List in 1996. At Lednice Castle, visitors can see several themed areas with exclusively equipped interiors. The basic tour around the representation halls is accessible on Saturdays and Sundays even in the winter months and so is the chateau's palm greenhouse.

SPILBERK CASTLE

Those who do not want to enjoy the comfort of the big city in the winter, and yet would like to take a trip into history by visiting an old castle, have several options in Bohemia and Moravia. In Prague it is, of course, Prague Castle, in Ostrava it is Silesian-Moravian Castle and in Brno it is Špilberk Castle. Let us now turn to the one in Brno. Špilberk Castle, whom the people of Brno call 'Shpeelas', is situated in the centre of the town on the hill of the same name. It was originally conceived by its founder, King Přemysl Otakar II, as a support to the ruling power and a dignified residence of the rulers of Moravia. However, like other similar residences, it has experienced many periods of glory and decline, and its owners and conquerors have alternated. It was gradually rebuilt until the middle of the 18th century into the largest and also the most important Baroque fortress in Moravia, forming a fortress system as a citadel with the town. It became famous as a fortress and perhaps even more as a prison for serious criminals, and later as military barracks. The current exhibitions at Špilberk testify to all this, and a number of cultural events also take place there. And the important point: 'Shpeelas' is open all year round!



PŘÍRODA V MUZEJNÍM KOMPLEXU NÁRODNÍHO MUZEA!

text: redakce, foto: archiv Národního muzea

Nevídaný úspěch zaznamenala letos otevřená expozice *Zázraky evoluce*, která představuje vybrané evoluční fenomény na jednotlivých skupinách živočišných druhů. Její součástí je i jeden z nejproslulejších exponátů vůbec. Kostru plejtváka myšoka, symbol Národního muzea, přichází obdivovat návštěvníci všech věkových kategorií.

Další z nových expozic, **Okna do pravěku**, představuje v Historické budově události z pravěkých dějin. Hlavní expoziční linka popisuje vývoj na území České republiky od prvohor až ke čtvrtohorám. Kromě vystavených zkamenělin ze sbírek Národního muzea nabízí nová expozice celou řadu unikátních exponátů. Jedním z nich je prozatím jediná dinosauří kost nalezená na našem území. Okousanou stehenní kost býložravého burianosaura



na Kutnohorsku pravděpodobně připlavilo moře. Působivý scénický model, kdy dinosauřovo dvoumetrové tělo požírají žraloci, na návštěvníky čeká spolu s mořskými mosasauri v sále druhohor. Velkými lákadly nové expozice jsou pak realistický model mamuta srstnatého s mládětem, sál meteoritů anebo efektní luminiscence minerálů.

Vydejte se s Národním muzeem na dobrodružnou cestu do pravěku! Aktuální informace naleznete na www.nm.cz. ●

NATURE IN THE MUSEUM COMPLEX OF NATIONAL MUSEUM

text: editors, photo: National Museum archives

This year's exhibition *The Miracles of Evolution*, which presents selected evolutionary phenomena showing individual groups of animal species, has been unprecedentedly successful. It also includes one of the most famous exhibits ever. Visitors of all ages come to admire the Fin Whale skeleton, the symbol of the National Museum.

Another new exhibition, **Windows into Prehistory**, presents the events of the prehistoric periods in the Historical Building on the National Museum. The main exhibition line describes the development in the territory of the Czech Republic from the Palaeozoic to the Quaternary period. In addition to the exhibited fossils from the collections of the National Museum, the new exposition displays a number of

unique exhibits. One of them is the only dinosaur bone found in our territory so far. This gnawed thigh bone of a herbivorous Burianosaurus must have been brought to Kutná Hora region by the sea. Visitors can see an impressive scenic model of a dinosaur's two-meter long body being eaten by sharks as well as the sea mosasaurs in the Mesozoic Era hall. Other great attractions of the new exhibition are the realistic model of the hairy mammoth with a cub, the meteorite hall and the effective luminescence of minerals.

Set out on an adventurous journey into prehistory with the National Museum! Current information can be found at www.nm.cz/en. ●





Ruční nářadí pro dům, dílnu a zahradu



NÁŘADÍ PRO KAŽDOU PRÁCI

Ruční nářadí **CONNEX** od německého dodavatele Vám padne do ruky jako ulité díky ergonomickému designu a kvalitním materiálům. Neustále se vyvíjíme a držíme se moderních trendů jak v designu tak funkčnosti našeho nářadí. Ať už jste nadšeným nováčkem nebo zkušeným profíkem, naše nářadí Vás určitě nezklame. Tvořte, stavějte, nebo třeba bořte a nebojte se výtvoří ze své fantazie proměnit ve skutečnost. Není na světě lepší pocit než ten z dobře odvedené práce.



Nezapomínejte na dostatečnou ochranu při každé práci. Pracovní rukavice, ochranné brýle a kvalitní oděv jsou základem bezpečnosti na každém pracovišti, ať už jde o zahradu, dílnu nebo stavbu. Sáhnete po kvalitním nářadí značky **CONNEX**, překonejte sami sebe a dotáhněte své projekty k dokonalosti. Více informací na www.CONMETALL.cz



Zahradní nůžky

Nůžky pro stříhání větví, živého plotu, trávy, květin, a mnoho dalšího. Mnoho různých druhů.



meister

Zavlažovací systém

Sprchy, zavlažovače, hadice, spojky a vše ostatní co můžete potřebovat při zalévání zahrady.



Ruční nářadí

Veškeré nářadí pro péči o záhon, zahradu, nebo třeba ovocný sad.

Kvalita a moderní design. Zahradu se Vám za odvedenou práci na konci sezóny odmění.



VELKOLEPÉ TURNÉ LORD OF THE DANCE

text: redakce, foto: archiv

Michael Flatley chystá na rok 2022 velkolepé turné Lord of the Dance mapující 25 let této irské taneční skupiny na světových pódiiích.

Od své premiéry v roce 1996 vystupovali Lord of the Dance ve více než tisícovce arén a divadel v šesti desítkách různých zemí na pěti světových kontinentech. Zhlédlo je přes 60 milionů diváků, čímž se zařadili mezi nejúspěšnější taneční představení historie.

Cesta k Lord of the Dance započala Flatleyho obrovským úspěchem na Eurovizi v roce 1994 a snem o vytvoření největší a nejúžasnější irské taneční show všech dob, a završila se v Lord of the Dance, kteří jsou zhmotněním jeho kréda „*Nic není nemožné. Následuj svůj sen.*“

Zbrusu nová taneční čísla, dokonalé vizuální technologie i zvuk, efektní světelný park, překrásné kostýmy, nová hudba skladatele Gerarda Fahyho a 40 nejtalentovanějších mladých umělců z celého

světa pod přímou režijní taktovkou tanečního génia Michaela Flatleyho – to jsou Lord of the Dance 2022.

Sám Flatley k tomu dodává: „*Nemůžu se dočkat, až se Lord of the Dance vrátí v roce 2022 na evropská pódia.*“ Jakmile jednou zažijete Lord of the Dance, už nikdy se v irském tanci nespokojíte s ničím menším.

Turné 2022 – Česká republika:

26. 2. Brno || 27. 2. Ostrava || 1. 3. Pardubice
|| 2. 3. Karlovy Vary || 3. 3. České Budějovice
|| 5. 3. Praha || 6. 3. Liberec

Vstupenky v prodeji v síti Ticketportal a Ticketmaster.



LORD OF THE DANCE GRAND TOUR

text: editors, photo: archive

Michael Flatley plans a grand tour of Lord of the Dance for 2022, charting 25 years of this famous Irish dance group on world stages.

Since the premiere in 1996, Lord of the Dance has been performed in more than a thousand arenas and theatres in sixty countries on five continents. Over 60 million spectators have seen the show, which makes it of the most successful dance productions in history.

Flatley's way to Lord of the Dance began with the huge success at the Eurovision Song Contest in 1994 and his dream of creating the largest and most amazing Irish dance show of all time. It culminated in Lord of the Dance, which is materialization of his credo: 'Nothing is impossible. Follow your dream!'

In Lord of the Dance 2022 you will see brand new dances, perfect visual technology and sound, impressive scenic lighting design, beautiful costumes, new music by composer Gerard Fahy and 40



of the most talented young artists from around the world dancing under the baton of the dance genius Michael Flatley.

Flatley himself adds: 'I can't wait for Lord of the Dance to return to the European stage in 2022.' Once you experience Lord of the Dance, you will never be satisfied with anything less in Irish dance.

Tour 2022 - Czech Republic:

26.2. Brno || 27.2. Ostrava || 1.3. Pardubice
|| 2.3. Karlovy Vary || 3.3. České Budějovice
|| 5.3. Prague || 6.3. Liberec

Tickets are available in the Ticketportal and Ticketmaster networks.

nejOzon³

OZONOVÉ ČIŠTĚNÍ PROSTOR ZASAŽENÝCH
BAKTERIEMI, VIRY ČI ZÁPACHEM.

NOVINKA
NA TRHU
OZONÁTOR
DO AUTA



LifeOX-AIR® Ozzy

Univerzální generátor ozonu do domácnosti i na cestování ničí viry, bakterie, plísně a zápach

- Účinná a rychlá dezinfekce a dezodorizace
- Efektivní ničení virů včetně koronaviřů způsobující COVID-19
- Bez použití přídavných chemických látek
- Snadné a intuitivní ovládání
- Ideální na menší prostory a automobily, byty, kanceláře, lodě, karavany, ...

CENA
3890 Kč
vč. DPH

Technické parametry:

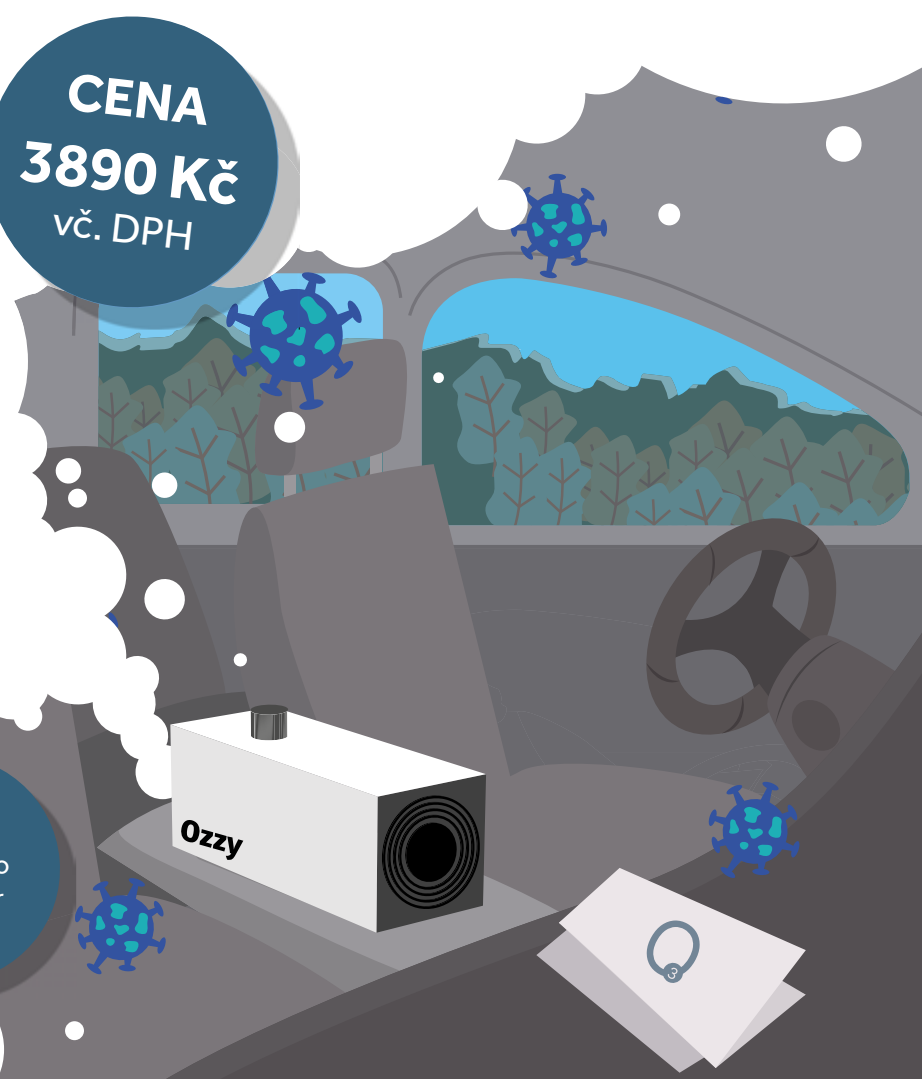
Časovač:	0–24 hod
Velikost prostoru:	do 30 m ³
Čas ošetření:	dle aplikace (dezodorizace/dezinfekce)
Příkon:	15 W
Napájecí napětí:	230 V AC / 12 V DC (včetně adaptérů)
Produkce ozonu:	do 0,5 g O ₃ /h*
Průtok vzduchu:	30 m ³ / h
Rozměr/váha:	18x7x7 cm / 599 gramů
Hlučnost:	38 dB

CHCETE MÍT NEUSTÁLE
ČISTÉ PROSTŘEDÍ
VE SVÉ NEMOVITOSTI

V PŘÍPADĚ ZÁJMU
OBJEDNÁVEJTE NA
WWW.NEJOZON.CZ
NEBO VOLEJTE
+420 777 850 606

LifeOx
produkty
fungují jako
generátor
ozonu.

Ozzy





PESTRÝ ŽIVOT HOKEJOVÉ LEGENDY



text: Tipsport pro legendy (kráceno), foto: archiv

Richard „Riči“ Farda se narodil 8. listopadu 1945 v Brně do hokejové rodiny jako prostřední ze tří synů. Patří k legendám nejen československého, ale i evropského hokeje.



První rok v ZKL Brno (dnes Kometa Brno), 1964/65
First year in ZKL Brno (today Kometa Brno), 1964/65

OTEC SE SYNOVA ÚSPĚCHU NEDOŽIL

Jeho otec Eduard tehdy trénoval brněnskou Zbrojovku, a tak Richarda už ve třech letech nechával bruslit na leď před a po trénincích. Richardova kariéra začala přirozeně ve Zbrojovce, první týmové úspěchy přišly už ve starším dorostu, od svých sedmnácti let hrál nejvyšší soutěž. Toho se ale bohužel jeho otec Eduard nedožil, v roce 1961 zemřel na následky dopravní nehody, která se stala při jeho návratu z ligového zápasu v Bratislavě. Talentovaný mladík dostal v sedmnácti letech nabídku na angažmá v armádním týmu Dukly Jihlava, tedy na předčasnou základní vojenskou službu. Měl z toho samozřejmě ohromnou radost, ale trenér Jaroslav Pitner musel maminku dlouho prosit, aby ho pustila bez maturity z domu. Po vojně dostal zajímavé nabídky, ale táhlo ho to domů do Brna, a tak si vybral mistrovskou „Kometu“ Brno. Chtěl být blízko kamarádům a nabídku vzal, i když byla finančně nejhorší. Začátky v Kometě (tehdy ZKL Brno) však nebyly vůbec jednoduché. Richard jako jeden z nejmladších musel nosit puk a první půlrok měl pocit, že se na led nedostane tak často, jak si přál. Na konci první sezony však přišel zlom. Richard dostal příležitost po zranění staršího spoluhráče a svoji pozici středního útočníka si už udržel. Mužstvo získalo titul mistra československé ligy 1965/1966, Richardův první a poslední titul z domácí ligy.

ŠOK Z 21. SRPNA 1968

Richard se nikdy o politiku nezajímal, jeho prioritou byl pro něj hokej. Kontakt s režimem z první ruky však poznal například v „áčku“ hokejové reprezentace, kam se později dostal. Jeho pozornosti neuniklo, že na zájezdech je doprovázejí tajná „očka“. Příslušníci státní bezpečnosti při cestách s hokejisty předstírali, že jezdí kontrolovat, jak jsou postavené haly. Srpnová okupace v roce 1968 Richarda ranila. Byl to pro něj šok, který nečekal. S Kometou byl zrovna v tehdejší Gottwaldově (dnes již opět Zlín) na soustředění a uprostřed noci ho v hotelu vzbudili. „Rádio řvalo ‚Okupace!‘ Tak jsme rychle sbalili kufry a jeli domů. A měli jsme strach, abychom nepotkali tanky, aby nás vůbec pustili do Brna. To byl tedy pěkný ‚zářez‘. V Brně jsem byl na každé akci, kde Rusáci stříleli z tanků do vzduchu. To jsou vzpomínky, které člověk nemůže vymazat z paměti.“

OSTŘE SLEDOVANÉ MISTROVSTVÍ 1969

Richard Farda se svou pílí vypracoval do československé reprezentace a v březnu 1969 odehrál své první mistrovství světa tehdy ve Stockholmu, opět pod vedením Jaroslava Pitnera. Napjatá atmosféra po okupaci měla na hokej velký vliv. Richard Farda vzpomíná, že národ žil zápasy se Sovětským svazem. „Byli jsme na ně ‚napružení‘ za to, co s námi provedli.“ Při cestě na zápasy byla jejich hymnou píseň Běž domů, Ivane, kterou řvali v autobuse. Ironií osudu je, že se mistrovství mělo původně odehrávat v Československu, avšak po invazi vojsk Varšavské smlouvy se Československo pořadatelství zřeklo. Vyhrát zápasy proti Sovětskému svazu bylo důležitější než celkové umístění. Československé reprezentaci se podařilo Sovětský svaz porazit v obou zápasech. Do toho prvního, který skončil 2:0, Richard Farda nezasáhl, ale v tom druhém, který se hrál 28. března 1969, nastoupil a svým výkonem přispěl k vítězství 4:3.

Tento zápas vstoupil do dějin i úpravou dresu několika hráčů, kteří si černou páskou přelepili pěticípou hvězdu nad lvíčkem v tehdejšímu znaku Československa. Richard o tomto připravovaném protestu nevěděl, protože se chystal ve druhé kabině určené mladým hráčům. „My jsme nevěděli, že dole si to Jaroslav Holík a Jaroslav Jiřík přelepili. Nám nic neřekli, takže my jsme se to dozvěděli až na ledě.“

JAKO BYCHOM VYHRÁLI VÁLKU

Po zápase si se Sověty nepodali ruce, odešli rovnou do kabiny a tam vítězství oslavili. Oslavy v Československu byly obrovské, na Václavském náměstí se sešlo sto tisíc lidí a podobně euforicky to vypadalo i v dalších městech – v Olomouci, Bratislavě, Ústí nad Labem, Bruntále, Ostravě, v Hradci Králové či Liberci. Transparenty jako Vy nám tanky, my vám branky ukazovaly, že sport se po srpnu 1968 stal jednou z mála domén, kde se Československo mohlo

V rámci projektu Tipsport pro legendy znovuobjevujeme československé sportovní reprezentanty, kteří ve své době byli národními hrdiny. Dnes už je ale mladé generace neznají. Spolu s o. s. Post Bellum se snažíme jejich osudy zaznamenat a připomenout je široké veřejnosti. Každý měsíc natáčíme několikahodinový příběh Sportovní legendy, který Post Bellum dál zpracovává. Těm veteránům, kteří to potřebují, navíc pomáhá Nadace Tipsport. V tomto čísle zveřejňujeme příběh hokejisty Richarda Fardy.

proti Sovětskému svazu bouřit. Z oslav se samovolně stala demonstrace proti obsazení Československa vojsky Varšavské smlouvy. Došlo na demolování pobočky sovětské letecké společnosti Aeroflot na Václavském náměstí, které pravděpodobně vyprovokovali sami příslušníci státní bezpečnosti.

PORAZTE RUSÁKY!

Mistrovství světa v Československu se Richard Farda dočkal v roce 1972, kdy Čechoslováci na domácím ledě zlomili devítiletou sérii vítězství Sovětů, a vybojovali zlaté medaile. Napětí vůči SSSR ani čtyři roky po okupaci nesláblo. Na zápasy jezdili centrem Prahy a lidé v zástupech stáli a skandovali: Porazte Rusáky! Richard Farda se navíc proti SSSR trefil v obou zápasech, a to vždycky na 2:0. Legendárním se stal jeho zásah z pozice vleže ve druhém zápase, kterým náš tým vyhrál 3:2. Ve stejném roce se

Rozloučení Richarda Fardy s aktivní kariérou u veteránů při zápase ČR – SK v Jihlavě v roce 2015. Richard Farda saying goodbye to his active career with veterans during the Czech Republic – Slovakia match in Jihlava in 2015.





Nástup na vojnu do Dukly Jihlava v roce 1962
Start of military service in Dukla Jihlava in 1962

podánilo reprezentaci přivést bronz ze zimní olympiády v Sapporu, i když Richard tvrdí, že medaili získali štěstím. V letech 1969–1974 reprezentoval ve 149 zápasech, ve kterých vstřelil 49 gólů, a celkem vybojoval šest medailí z mistrovství světa.

PŘEMÝŠLENÍ O EMIGRACI

V roce 1974 bylo Richardovi 29 let a začal pomýšlet na emigraci. Často toto téma probírali s Václavem Nedomanským během soustředění národního týmu v Kanadě. Tehdy ještě nefungoval v NHL systém draftování, ale týmy si mohly sestavit listinu hráčů, o které měly zájem. O Richarda Fardu stál slavný tým New York Rangers a Richard cítil spolu s podobně starým Nedomanským šanci dostat se ven oficiálně. O povolení hrát v NHL požádali Antonína Himla, tehdy předsedu ústředního výboru Česko-

slovenského svazu tělesné výchovy a sportu. Ten je však odmítl. „Pánové, to jste se měli narodit 100 kilometrů na západ,“ řekl jim. „Bylo jasné, že nám žádné povolení nedá.“ S Nedomanským se pro emigraci rozhodli až po tomto neúspěšném pokusu získat zahraniční angažmá legální cestou. V létě 1974 odjel Richard Farda spolu s manželkou a synem na dovolenou do Švýcarska, ze které se nevrátili zpět. Nikomu o tom neřekli. Fardovi hrála do karet jeho pověst, jak sám říká: „Nikdo tomu nevěřil, že já, brněnskej patriot, bych mohl zůstat venku, a tedy utéct.“ Kvůli pravidlu, že emigranti nesměli hrát 18 měsíců hokejové zápasy v Evropě, dávalo smysl přestoupit jedině do zámoří a vrátit se posléze do Švýcarska.

ZAČÁTKY NEBYLY JEDNODUCHÉ

Začátky nebyly vůbec jednoduché: „Tady psali ‚Za dolary utekli, politicky nás sepsuli, s tím jsme počítali. Pak najednou v noci si říkám: ‚Jé, kámo – se nepotkáš, rodinu, maminku neuvidíš, bráchy neuvidíš.‘ Pak nám to pomaličku docházelo, co jsme provedli. Říkal jsem si: ‚Cos to udělal za kravinu?‘ Ale už se nedalo jít zpátky, tak jsem na to zapomněl a snažil jsem se žít život venku, na Západě.“ Hned, jak získal ve Švýcarsku azyl, sedl na letadlo a přistál na letišti v Torontu, kde začal hrát za tamní Toronto Toros v lize WHA spolu s Nedomanským, který tam přiletěl o něco dříve. WHA byla skutečně extrémně těžkou ligou, 80 zápasů za sezonu na úzkých hřištích, neustálé rvačky a zápasy trvající od půl osmé večer do půl jedné v noci. Navíc od spoluhráčů cítil tlak, že jim bere práci. Po bankrotu Toronta Toros si zahrál ještě za sloučený klub Birmingham Bulls v americké Alabamě. Po jedné sezoně se vrátil do Švýcarska, kde hrál za Ženevu – za Servette HC, Zürcher SC, Grasshopper Zürich a Illnau-Effretikon.

DOMA PO PATNÁCTI LETECH

Uvolnění totality v Československu v roce 1989 dokládalo získání dokumentu z českého velvyslanectví v Bernu, který mu zaručoval nejen návštěvu doma, ale hlavně i možnost se vrátit. Domů se tak podíval po patnácti letech, těsně před revolucí. „To byl velký boom, sháněl jsem všechny známé,“ popisuje emotivní návrat do vlasti. „To nedovedu ani popsat. To bylo, jako kdybych byl v říši snů.“ Po revoluci Richard Farda pokračoval ve své trenérské kariéře. Po švýcarských, německých a polských klubech mohl konečně vést i ty české, například Slavii Praha.

V SÍNĚ SLÁVY

Vází si toho, že byl v roce 2010 uveden do Síně slávy českého hokeje. Při síle a při životě ho, jak říká, drží tenis, který stále hraje. K situaci po „sametové revoluci“ dodává: „Lidi tady vzali demokracii tak, že si každý může dělat, co chce. To mi nejvíc vadilo, než jsem si na to zvykl.“ ●



1 ČECH
1 STROM

Spolu vysázíme 10 milionů stromů

Zdraví naší země se týká každého z nás. Záleží nám na tom, aby naše děti vyrůstaly ve zdravém prostředí. Proto společně vysázíme 10 milionů stromů.

Sázíme na dobrou věc.

sázíme
budoucnost

Přidej se na www.nadacetipsport.cz

 **Nadace**
TipSport



RICHARD 'RICHIE' FARDA

text: Tipsport (Memory of Nation), **photo:** archive

Richard Farda is a former Czechoslovak national ice hockey national team member who has also become successful abroad. He had worked hard to get to the Czechoslovak national team and played in his first World Championship in Stockholm in March 1969.

The tense atmosphere after the occupation of Czechoslovakia had a great influence on hockey. Richard Farda recalls that the nation lived and breathed hockey matches with the Soviet Union

Žákovský turnaj na starém zimním stadionu v Praze na Štvanici. Richard druhý zprava dole, tatínek Eduard nalevo v čepici

Pupil tournament at the old Prague Štvanice winter stadium. Richard is second from bottom right, his father Eduard wearing a cap is on his left.



team. 'We were annoyed with them for what they did to us when they occupied our country in 1968.' On the way to the matches, on the bus they shouted their anthem, which was the song *Go Home, Ivan!* The irony of fate is that the championship was originally supposed to take place in Czechoslovakia, but after the invasion of the Warsaw Pact troops, Czechoslovakia gave up its organization. Winning matches against the Soviet Union team was more important than overall





ranking. The Czechoslovak national team managed to defeat the Soviet Union in both matches. Richard Farda did not intervene in the first one, which ended with the score 2:0, but in the second one, which was played on 28 March 1969, he joined in and contributed to the victory 4:3.

In 1974, Richard was 29 years old and began thinking about emigrating. They often discussed this topic with Václav Nedomanský at the national team training camp in Canada. At that time, the NHL drafting system did not work yet, but the teams could compile a list of players they were interested in. The famous New York Rangers were interested in Richard Farda, and thus Richard with Nedomanský, who was about the same age, felt it was their chance to get out officially. They asked Antonín Himl, then chairman of the Central Committee



S úsměvem při rozloučení s kariérou
Smiling while saying goodbye to his career

of the Czechoslovak Association of Physical Education and Sport, for permission to play in the NHL. However, he refused. 'Gentlemen, you should have been born 100 kilometres to the west,' he told them. 'It was clear he wouldn't give us any permission.'



S Jágr Teamem na tenise, zleva: Petr Svoboda, Richard Farda, Tomáš Kaberle
Playing tennis with Jágr Team. From the left: Petr Svoboda, Richard Farda, Tomáš Kaberle.

So, he decided to 'run away'. As soon as he was granted asylum in Switzerland, he boarded the plane that landed at the airport in Toronto, where he began playing for the local Toronto Toros in the WHA league, along with Nedomanský, who had arrived there a little earlier. The WHA was indeed an extremely difficult league to play, with 80 matches per season on narrow pitches, constant fights and matches lasting from half past seven in the evening to half past twelve at night. Moreover, he felt pressure from his teammates, who thought of him as a competitor taking their jobs. After the bankruptcy of Toronto Toros, he played for the merged Birmingham Bulls Club in Alabama, USA. After one season, he returned to Switzerland, where he played for Servette HC in Geneva, Zürcher SC, Grasshopper Zürich and Illnau-Effretikon.

Easing of totalitarianism in Czechoslovakia in 1989 was proven by the issuance of the document by the Czech Embassy in Bern which guaranteed him not only a visit to his home country, but also the opportunity to return. He came back home after fifteen years of emigration, just before the Velvet Revolution in 1989.

He appreciates the fact that he was inducted into the Czech Hockey Hall of Fame in 2010. As he says, tennis, which he still plays, keeps him strong and alive. Talking about the situation after the Velvet Revolution, he adds: 'People here interpreted democracy as everyone can do what they want. That annoyed me the most before I got used to it.' ●

STĚHUJETE SE?

ŘEŠÍTE JEDNORÁZOVÝ ÚKLID?

Nabízíme jednorázový mobilní úklid.
...po malířích, oslavách, večírcích.



Neváhejte nás kontaktovat na tel.: +420 777 745 640
nebo v poptávkovém formuláři na stránkách mobilniuklizecka.cz

pont **to go**



Pohodlné Obchody Na Trase

Convenient shop on the rail route

29 x v ČR



www.ponty.cz



furioso

f

12/5—3/6/2022

77. mezinárodní hudební festival

Pražské jaro

Vstupenky na festival.cz

Za finanční
podpory



MINISTERSTVO
KULTURY



innogy

Partner
festivalu

Powered
by MVM

Partner
koncertu



Technologický
partner



Generální
mediální partner



Hlavní
mediální partner



Mediální
partner



Oficiální
automobil

